

Ὁμιλία 2α

Ὁ Προτεσταντισμός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τί εἶναι αἵρεσις

Διάβολος καί ἀνθρώπινος ἐγωϊσμός: οἱ γεννήτορες τῆς αἱρέσεως

Ὁ διεφθαρμένος βίος αἰτία αἱρέσεως

Ἡ ὑπερηφάνεια αἰτία αἱρέσεως

Ἡ αἵρεσις διακρίνεται σέ τρεῖς τομεῖς

Τά ὄπλα τῆς Ἐκκλησίας κατά τῶν αἱρέσεων

Ἡ ἐπάρκεια τῶν ὄπλων τῆς Ἐκκλησίας

Ἡ Οὐνία

Ἡ μέθοδος τοῦ δουρείου ἵππου

Ἀντιμετώπισις αὐτῶν τῶν αἱρέσεων

Λεπτόν προᾶγμα ἡ αἵρεσις

Ἡ ἔξαρχις τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Ἡ ἱστορία τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Τά αἴτια

Ἡ ἀφορμή

Ἡ Ρώμη ἀφορίζει τόν Λούθηρο – Ἐναρξις τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Ἀπορρίπτουν τήν Ἱεράν Παράδοσιν

Ἀπορρίπτουν καί τά Μυστήρια

Δέν ἀποδέχονται ὅλα τά βιβλία τοῦ Κανόνος τῆς Ἁγίας Γραφῆς

Πιστεύουν εἰς τόν ἀπόλυτον προορισμόν

Ἐρμηνεύουν ὑποκειμενικά τήν Ἁγίαν Γραφήν

Πολλαπλασιάζουν τόν πάπαν

Διαιροῦνται διαρκῶς

Ἀρνοῦνται καί τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος!

Προτεσταντική Ἐκκλησία: ἕνας λανθασμένος ὅρος

Ἡ ἐξάπλωσις τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Ἡ δρᾶσις τῶν Προτεσταντῶν εἰς τήν Ὁρθόδοξον Ἀνατολήν

Ἡ δρᾱσις τῶν Προτεσταντῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα

Μέτρα τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Ἡ ἐγκύκλιος τῆς Κων/πόλει Συνόδου τοῦ 1836 – Ὁ Μοναχισμὸς ἀνιχνευτῆς τῶν αἰρέσεων

Ἡ στάσις μας ἀπέναντι στοὺς ποικίλους αἰρετικούς

Εἶχαμε ἀναφερθῆ τὴν περασμένη φορὰ εἰς τὸ θέμα γενικά τῆς αἰρέσεως. Ἀλλὰ τίθεται τὸ ἐρώτημα:

Τί εἶναι αἵρεσις;

Αἵρεσις εἶναι ἡ λογικὴ ἐρμηνεία τοῦ δόγματος· δηλαδή εἶναι ἡ προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου νὰ κατανοήσῃ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ. Καί ὅταν προσπαθῆ ὁ ἄνθρωπος νὰ τὸ κατανοήσῃ, θέλει νὰ τὸ κατατάξῃ μέσα εἰς τὰ λογικά κατηγορήματα· δηλαδή θέλει νὰ λογικοποιήσῃ κάτι πού εἶναι πέρα ἀπὸ τὴν λογικὴν. Στὴν προσπάθειά του ὅμως νὰ λογικοποιήσῃ, νὰ κἀνῃ λογικὸν δηλαδή, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δέν μπαίνει μέσα στὰ στενά ὅρια τῆς λογικῆς, κατ' ἀνάγκην θά ξεφύγῃ· κι ἀφοῦ θά ξεφύγῃ, αὐτὸ εἶναι αἵρεσις. Ὅστε λοιπὸν αἵρεσις πάντοτε εἶναι ἡ λογικοποίησις τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀποκαλύψεως· ἐπειδὴ πάντα, ἐπαναλαμβάνω, ἡ ἀποκάλυψις εἶναι ὑπὲρ λόγον, εἶναι πῶς πάνω ἀπὸ τὴν λογικὴν.

Ὁ Θεός, ἐπὶ παραδείγματι, λέγει στὸν Ἀβραάμ: «Θά γεννήσῃς παιδί τῶρα πού εἶσαι ἑκατὸ χρονῶν.». Ἄν ὁ Ἀβραάμ βάλῃ τὴν λογικὴν, θά πῇ: «Πῶς εἶναι δυνατόν αὐτὸ νὰ γίνῃ;». Καί ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού θά βάλῃ τὴν λογικὴν, θά λογικοποιήσῃ δηλαδή αὐτὸ πού τοῦ ἀποκαλύπτεται, ἀμέσως θά τὸ ἀπορρίψῃ καί θά πῇ: «Δέν εἶναι δυνατόν· εἶμαι ἑκατὸ χρονῶν!». Ὅταν ὅμως πῇ «Ἐγὼ μὲν δέν τὸ καταλαβαίνω· ἀλλὰ, ἀφοῦ τὸ λέγει ὁ Θεός, τὸ πιστεύω ὅπως εἶναι, τὸ ἀφήνω λοιπὸν ὅπως εἶναι.», ἀπὸ τὴν στιγμὴ ἐκείνη καί πέρα μένει στὴν ὀρθὴν πίστιν. Ὅταν λοιπὸν τὸ λογικοποιήσῃ, τότε θά τὸ ἀπορρίψῃ ἢ θά τὸ διαστρέψῃ, θά τὸ ἀλλάξῃ, θά τὸ τροποποιήσῃ· ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη εἶναι εἰς τὸν χῶρον τῆς αἰρέσεως.

Διάβολος καὶ ἀνθρώπινος ἐγωϊσμὸς:

οἱ γεννήτορες τῆς αἰρέσεως

Ποιὸς γεννᾷ τὴν αἵρεσι; Δυὸ πράγματα: ὁ Διάβολος καί ὁ ἐγωϊσμὸς τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Διάβολος εἶναι ὁ σπορευτὴς τῶν ζιζανίων τῆς παραβολῆς τῶν ζιζανίων, πού ἐλέγαμε τὴν περασμένη φορὰ. Ὅπως εἶπαμε, εἶναι ἡ μέθοδος του, ἡ μέθοδος τῆς νοθείας. Μετὰ τὸν Σταυρὸν καί τὴν Ἀνάστασιν ὁ Διάβολος πλέον μετέρχεται τὴν μέθοδον τῆς νοθείας, δηλαδή τῆς ἀποκλίσεως ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, δηλαδή τὴν αἵρεσιν.

Ὁ Διάβολος δέν ἀρνεῖται, ἀλλὰ τροποποιεῖ. Αὐτὴ εἶναι ἡ μέθοδος του ἢ

συστηματική, πού σέ κάθε εποχή θά πάρη λεπτάς αποχρώσεις· ωστόσο όμως βασικά πάντα θά μένη ή ίδια μέθοδος, από τήν εποχή τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Αναστάσεως μέχρι καί σήμερα. Αὐτή ή μέθοδος τῆς νοθείας εἶναι ὁ καρπός αὐτοῦ τοῦ διαβολικοῦ φθόνου καί τῆς διαβολικῆς κακίας.

Ὁ ἀνθρώπινος ἐγωϊσμός ὁμοίως γεννᾷ τήν αἵρεσιν. Καί γεννᾶται ή αἵρεσις εἴτε ὑπό τήν μορφήν τῆς ὑπερηφανείας, ἐκ μέρους τοῦ ἀνθρώπου, εἴτε ὑπό τήν μορφήν τῆς ἐμμοῆς εἰς τόν διεφθαρμένον βίον. Τόσο τήν ὑπερηφάνεια, ὅσο καί τόν διεφθαρμένον βίον, ὁ Διάβολος τά ἐκμεταλλεύεται, τά καθιστᾷ ὄργανα εἰς τά χέρια του, καί ἔτσι, ἔχοντας ὄργανα τούς διεφθαρμένους καί τούς ὑπερηφάνους ἀνθρώπους, διαδίδει μίαν αἵρεσίν του.

Ὁ διεφθαρμένος βίος αἰτία αἱρέσεως

Διά τήν περίπτωσιν τοῦ διεφθαρμένου βίου. Λέγει ὁ Κύριος: «Ἐάν τις θέλη τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, δηλαδή τοῦ Θεοῦ, γνῶσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ.». Ἐάν, λέγει, κάποιος θέλη νά κάνη τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, νά τηρήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, νά ἀποφύγῃ τήν ἁμαρτία καί νά τηρήσῃ ὅλες τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, τότε –προσέξτε παρακαλῶ νά δῆτε θαυμάσιον κριτήριον πού θέτει ὁ Κύριος, κριτήριον διακρίσεως– τότε αὐτομάτως θά παραδεχθῇ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ἀληθινός. Καί ὅταν δεχθῇ ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἀληθινός, δηλαδή Θεάνθρωπος, τότε βεβαίως δέν κινδυνεύει νά πέσῃ σέ καμμίαν ἀπόκλισιν, σέ καμμίαν αἵρεσιν. Πότε; Ὅταν θά τηρήσῃ ἀπολύτως τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, συνεπῶς ὅταν εἶναι ὁ ἀγνός καί ὁ καθαρὸς ἄνθρωπος.

Δέν ἔχει λόγους ἀποκλίσεως, ἀγαπητοί μου, ὁ ἀγνός καί καθαρὸς ἄνθρωπος· μόνον ὁ διεφθαρμένος ἄνθρωπος ἔχει λόγους νά τροποποιήσῃ τά δόγματα. Τί θά ἐνδιέφερε, ἐπὶ παραδείγματι, τόν ἀγαθόν ἄνθρωπον, τόν τηροῦντα τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, ἐάν ὑπάρχῃ ἢ δέν ὑπάρχῃ Κόλασις; Δέν τόν ἐνδιαφέρει διότι σκέπτεται ὅτι δέν εἶναι ἐργάτης τοῦ σκοταδιοῦ, δέν εἶναι ἐργάτης τῆς γεένης, τῆς Κολάσεως, καί συνεπῶς δέν ἔχει λόγους ν' ἀρνηθῇ τήν Κόλασι. Ποιός εἶναι ἐκεῖνος πού θά ἀρνηθῇ τήν Κόλασιν; Ὁ διεφθαρμένος ἄνθρωπος. Γί' αὐτὸ βλέπετε ὅτι ὁ διεφθαρμένος ἄνθρωπος εἰσάγει αἵρεσιν· καί σοῦ λέγει: «Καί ποιός τά εἶδε αὐτά... καί ποιός τά ξέρει... Δέν βαριέσαι... Μπά! γιατί; ὁ Θεὸς πρέπει νά εἶναι πολὺ ἀγαθός· τόσο, πού δέν θά πρέπει νά ὑπάρχῃ Κόλασις.» καί ἄλλα πολλά. Τά βγάζει μέ τὸ μυαλό του. Ὅλα αὐτά τά ὑπαγορεύει, ὅπως σᾶς εἶπα, ὁ διεφθαρμένος βίος.

Ἡ ὑπερηφάνεια αἰτία αἱρέσεως

Ἀλλά καί διά τήν ὑπερηφάνειαν. Λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος πρὸς τόν Τίτον: «Αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καί δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καί ἁμαρτάνει ὡν αὐτοκατάκριτος.». Ὅταν λέγῃ ὁ Ἀπόστολος στήν ἐπιστολή του πρὸς τόν Τίτον «Θά πῆς μία φορά, δύο φορές σ' ἓναν αἰρετικό νά ἀφήσῃ τήν αἵρεσί του. Μήν ἐπιμείνῃς περισσότερο· αὐτός ὁ ἄνθρωπος ἔχει διαστραφῆ.», τί ἐννοεῖ; πού εἶναι τώρα τὸ θέμα; Εἶναι στήν ψυχὴν· εἶναι ἢ ὑπερηφάνεια. Καί ὅταν λέγῃ ὁ ἀπόστολος Παῦλος μία καί δύο φορές, ὄχι παραπάνω,

έννοει ότι ή ύπερηφάνεια, εάν δέν εἶναι ἀθεράπευτον πάθος, τουλάχιστον εἶναι δυσθεράπευτον πάθος. Καί ή ύπερηφάνεια τῶν ἀνθρώπων πολλάκις δημιουργεῖ τήν αἴρεσιν· ή φιλοδοξία των δηλαδή, τό πῶς οἱ ἀνθρωποι, γιά νά φανοῦν ὅτι διακρίνονται ἀπό τούς ἄλλους, ἐπιζητοῦν μίαν δόξαν, ἔστω καί ήροστράτειον.

Ἐερετε ποιά εἶναι ή ήροστράτειος δόξα; Κάποιος ἄσημος ἀνθρωπος, ὀνόματι Ἡρόστρατος, τήν νύχτα πού ἐγεννᾶτο ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, ἔβαζε φωτιά εἰς τόν ναόν τῆς Ἀρτέμιδος στήν Ἐφεσο, γιατί μέσα του ἐφλέγετο ἀπό τήν ἐπιθυμία νά μείνη τό ὄνομά του στήν Ἱστορία! Καί τότε μάλιστα, ὅταν τόν συνέλαβαν, θέλησαν νά μή γραφῆ τό ὄνομά του πουθενά, γιά νά μήν πραγματοποιηθῆ αὐτό τό ὅποιον ἐζητοῦσε. Ἀλλά τελικά ἔμεινε τό ὄνομά του εἰς τήν Ἱστορίαν· ἔμεινε ὡς ήροστράτειος δόξα· δηλαδή θέλησε νά δοξασθῆ μέ τό κακόν.

Βλέπετε ὅτι μέσα στόν ἀνθρωπο ὑπάρχει αὐτή ή τάσι νά θέλῃ νά δοξασθῆ, ή ύπερηφάνεια, καί δέν τόν ἐνδιαφέρει ἄν εισάγῃ καί αἴρεσιν! Καί γενικά ὁ ἀνθρωπος ὁ υπερήφανος θέλει νά μένῃ σ' ἐκεῖνο πού καταλαβαίνει, καί ὄχι σ' ἐκεῖνο τό ὅποιον λέγει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

Ἡ αἴρεσις διακρίνεται σέ τρεῖς τομεῖς

Δυνάμεθα, ἀγαπητοί μου, νά διακρίνωμε ἀκόμη τίς αἱρέσεις, ὄχι μόνο περιοριζόμενοι εἰς τόν τομέα τῆς πίστεως, δηλαδή στόν δογματικό τομέα, ἀλλά καί ἐφ' ὀλοκλήρου τοῦ Εὐαγγελίου. Ἔτσι, ἄν θά θέλαμε νά δοῦμε γενικά τήν αἴρεσι, θά μπορούσαμε νά εἰποῦμε ὅτι τήν διακρίνομε σέ τρεῖς μορφές.

Ἡ πρώτη μορφή εἶναι ή δογματική· ὅταν δηλαδή ή ἀπόκλισις, ή αἴρεσις, ἀναφέρεται εἰς τό δόγμα, εἰς τήν ἀποκεκαλυμμένην ἀλήθειαν, ή ὁποία εἶναι ὑπέρ νοῦν. Ἀναφέρεται σέ ὅ,τι βεβαίως ὁ Θεός ἀποκαλύπτει· πρωτίστως καί κυρίως ὁμως, κυριώτατα θά ἔλεγα, ἀναφέρεται εἰς τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος καί εἰς τό δόγμα τό Χριστολογικόν, δηλαδή εἰς ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς τόν Χριστόν· ἀλλά καί γενικά σέ κάθε δόγμα πού ή Ἁγία Γραφή, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς ἀποκαλύπτει.

Δεύτερον· εἶναι ὁ τομεύς τῆς ἠθικῆς. Εἰς αὐτόν τόν τομέα ἀνήκουν ἀποκλίσεις ὡς πρὸς τόν ἠθικόν νόμον τοῦ Εὐαγγελίου. Ὅταν, ἐπί παραδείγματι, λέγῃ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ «οὐ κλέψεις», καί λέγει ὁ ἀνθρωπος στόν ἑαυτόν του, ἀλλά τό λέγει καί ἔξω, «Δούλεψε νά φᾶς καί κλέψε νά ἴχης.», αὐτό εἶναι αἴρεσις. Ὅταν λέγῃ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ «οὐ πορνεύσεις», καί λέγουν οἱ ἀνθρωποι «Ὡ, ὁ ἀνθρωπος εἶναι πλασμένος νά ζῆ γενετήσια ἐκτός καί ἐντός τοῦ γάμου.», αὐτό εἶναι αἴρεσις. Ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ὑποστηρίζουν δηλαδή γενετησίους σχέσεις πρὸ τοῦ γάμου εἶναι αἰρετικοί ὡς πρὸς τόν ἠθικόν τομέα τοῦ Εὐαγγελίου.

Καί τρίτον· εἶναι ὁ κοινωνικός τομεύς. Εἰς αὐτόν τόν τομέα, τόν κοινωνικόν, ἀνήκουν οἱ κοινωνικές ἀντιλήψεις τῶν διαφόρων κοινωνιολογικῶν συστημάτων περί κατανομῆς καί ἀπολαύσεως τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν. Ὅταν, ἐπί παραδείγματι, ἰσχυρίζονται οἱ ἀνθρωποι καί λέγουν «Ὁ Παράδεισος εἶναι ἐδῶ στή γῆ· δέν ὑπάρχει ἄλλος Παράδεισος. Ἡ, ἐπί τέλους, κι ἄν ὑπάρχῃ ἄλλος Παράδεισος, δέν μᾶς ἐνδιαφέρει. Ἐδῶ λοιπόν εἶναι ὁ Παράδεισος, μέ τήν ὑλιστική του μορφή· τί θά φᾶς, τί θά πιῆς, τί θά ἀπολαύσης.», αὐτό εἶναι αἴρεσις εἰς τόν κοινωνικόν τομέα.

Μή ξεχνᾶμε δέ –πολλάκις σᾶς τό ἔχω τονίσει αὐτό ἀναλύοντες τό Κατά Λουκᾶν εὐαγγέλιον, πού εἶναι κυρίως τό εὐαγγέλιον τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, καί πολλάκις μᾶς ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νά τό ἰδοῦμε– ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι πόσις καί βρωσις, καί ὅτι ὅλα τά κοινωνικά συστήματα κατά κανόνα, ὡς ἐπίγεια συστήματα, δέν ἀποβλέπουν παρά στό πῶς νά βελτιώσουν τήν ζωή τῶν ἀνθρώπων· καί συνεπῶς, εἴτε τό ἀντιλαμβάνονται εἴτε ὄχι, εἴτε συνειδητά εἴτε ἀσυνείδητα, θέλουν νά μεταφέρουν τόν Παράδεισον ἐπί τῆς γῆς.

Καί δέν ἐννοῶ βεβαίως ἐκεῖνο πού λέγει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, «δικαιοσύνην μάθετε, οἱ ἐνοικοῦντες ἐπί τῆς γῆς». Ἀπαγε! Δέν ἐννοῶ αὐτό. Βεβαίως πρέπει νά ὑπάρχη μία δικαιοσύνη πάνω στή γῆ, καί νά μήν ὑπάρχη ἐκεῖνο πού λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στούς Κορινθίους, «ὄς μὲν πεινᾷ, ὄς δὲ μεθύει», ὁ ἕνας ἀπό ἴδω πεινάει, κι ὁ ἄλλος ἀπό ἴκει μεθάει. Κι ἐκεῖνος πού μεθάει εἶναι γιατί ἔχει ἐπάρκεια τροφίμων, γι' αὐτό καί μεθᾷ· ἐνῶ ἐτοῦτος ἀπό ἴδω πεινᾷ, καί ὄχι μόνο δέν ἔχει τήν ἐπάρκεια νά μεθύση, ἀλλά δέν ἔχει καὶ νά χορτάση τό στομάχι του.

Δέν θά ἴθελα ποτέ νά πῶ, ἀγαπητοί μου, νά ὑπάρχη αὐτή ἡ ἀνισότης· ὄχι· νά φυλάξη ὁ Θεός! ἀλλά ἡ ἰσότης νά ἀπορρέη ὅμως ἀπό τήν ἀντίληψι πού θά εἶχαν οἱ ἄνθρωποι ὅτι μεταξύ των εἶναι ἀδελφοί καί εἶναι εἰκόνες τοῦ Θεοῦ. Δυστυχῶς ὅμως οἱ ἄνθρωποι τέτοια πράγματα δέν τά καταλαβαίνουν· δημιουργοῦν κοινωνικά συστήματα, τά ἐπιβάλλουν διά τῆς βίας, καί κατά κανόνα τά κοινωνικά αὐτά συστήματα δέν ἀποβλέπουν παρά μόνο στό νά μεταφέρουν τόν Παράδεισον ἐπί τῆς γῆς, καί μάλιστα στήν ὅσο μποροῦν περισσότερο καί περισσότερο ὑλιστική του μορφή.

Ὅμοίως, εἰς τόν τομέα τόν κοινωνικόν, θά μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι μία αἵρεσις –γιατί δέν εἶναι φυσικά μόνον ὅτι ὁ Παράδεισος εἶναι ὑλικός· ἔ;– εἶναι καί οἱ φυλετικές διακρίσεις. Ὅταν, ἐπί παραδείγματι, λέγω ὅτι ὁ λευκός εἶναι ἀνώτερος τοῦ μαύρου, αὐτό δέν εἶναι παρά μία αἵρεσις. Διότι ὅταν λέγη ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ὅτι δέν ὑπάρχει Ἑλλήν καί βάρβαρος καί Σκύθης ἢ μορφωμένος καί ἀμόρφωτος ἢ πολιτισμένος καί ἀπολίτιστος, «ἀλλὰ τὰ πάντα καί ἐν πᾶσι Χριστός» καί ὅτι ὅλοι ἐξ ἑνός αἵματος ἐπλάσθημεν, ὅπως λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, «ἐξ ἑνός αἵματος ὁ Θεός ἔπλασε πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων», τί σημαίνουν ὅλα αὐτά; Δέν σημαίνουν παρά ὅτι ἐκεῖνος πού λέγει ὅτι ὑπάρχουν διακρίσεις ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους, αὐτός εἶναι αἰρετικός ὡς πρός τό Εὐαγγέλιο στόν τομέα τόν κοινωνικό.

Σᾶς τά λέγω λίγο γρήγορα, γιατί κι ἄλλοτε τά εἶχαμε πεῖ αὐτά, καί θέλω νά προχωρήσω σέ ἄλλα πολύ σπουδαιότερα θέματα, σέ ἄλλα σημεία.

Τά ὄπλα τῆς Ἐκκλησίας κατά τῶν αἱρέσεων

Εἰς ὅλην αὐτήν τήν κατάστασιν, ἐναντι δηλαδή τῶν αἱρέσεων, ἡ Ἐκκλησία τί μέτρα ἔχει λάβει; Κυρίως ἡ Ἐκκλησία ἀντέταξε, ἀγαπητοί μου, τρία ὄπλα: τό πρῶτον εἶναι τό Ἐπισκοπικόν ἀξίωμα, τό δεύτερον εἶναι ὁ Κανὼν τῆς Καινῆς Διαθήκης καί τό τρίτον εἶναι ὁ Κανὼν τῆς Πίστεως ἢ τῆς Ἀληθείας, ἢ τό Σύμβολον τῆς Πίστεως ὅπως λέγεται.

Μέ τό πρῶτο, τό Ἐπισκοπικόν ἀξίωμα, ἡ Ἐκκλησία προσπαθεῖ νά ἀποδείξη ἀνά

πᾶσα στιγμή τὴν ἀκατάπαυστον διαδοχὴν τῆς Ἱερωσύνης, λέγοντας ὅτι ὁ σημερινός ἐπίσκοπος εἶναι χειροτονημένος ἀπὸ τὸν προηγούμενον ἐπίσκοπον, ὁ προηγούμενος ἀπὸ τὸν πῶ προηγούμενον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Φθάνομε ἔτσι, μέ καταλόγους πού πάντοτε ἡ Ἐκκλησία διατηροῦσε εἰς τὰ ἀρχεῖα της, εἰς τὸν ἑκασταχοῦ παρόντα ἐπίσκοπον. Κυρίως ἔχουν διασωθῆ τὰ ἀρχεῖα: Ρώμης, Ἀντιοχείας, Κωνσταντινουπόλεως, Ἱεροσολύμων, Ἀλεξανδρείας, τῶν μεγάλων αὐτῶν Πατριαρχείων. Ἔτσι, μέ τούς καταλόγους αὐτούς, ἀποδεικνύεται ἡ Ἀποστολική διαδοχή.

Ἐπὶ παραδείγματι, ὅταν φθάσωμε διερευνῶντας τούς καταλόγους εἰς τὸν ἅγιον Πολύκαρπον, ἐρωτοῦμε: «Ποῖός χειροτόνησε τὸν ἅγιον Πολύκαρπον, ἐπίσκοπον Σμύρνης;». Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής. Τώρα: «Ποῖός ἔστειλε τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸν Εὐαγγελιστή;». Ὁ Κύριος ὁ ἴδιος. Συνεπῶς ἔχομε ἄμεσον κατὰ διαδοχὴν ἐξάρτησιν ἀπὸ τὸν Κύριον. Γι' αὐτό καὶ ἡ Ἐκκλησία λέγεται Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολική· διότι ἀντλοῦμε τὴν Ἱερωσύνη μας ἀπὸ τούς Ἀποστόλους, οἱ ὅποιοι ἀντλοῦν τὴν Ἱερωσύνη τους ἀπὸ τὸν Κύριον.

Ἐρχόμεθα λοιπὸν καὶ λέμε τώρα εἰς τὸν αἰρετικόν, ἐπὶ παραδείγματι εἰς τὸν Χιλιαστήν: «Ποῦ εἶναι ἡ Ἱερωσύνη σας;». Δέν ἔχουν τίποτα. Ἔχουν Ἱερωσύνη;... Αὐτοὶ λέγουν καὶ ἰσχυρίζονται ὅτι κρατᾷ ἡ σκούφια τους ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων... ὅτι αὐτοὶ κατενόησαν καὶ κατάλαβαν πολὺ καλά τὸ Εὐαγγέλιον...! Πολὺ καλά! Τούς λέμε: «Ποῦ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι στάθηκαν οἱ πρόγονοί σας τρόπον τινά, οἱ πνευματικοὶ σας πρόγονοι μέσα στὴν Ἱστορία, γιὰ νὰ σᾶς παραδώσουν ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον λέτε ὅτι κατέχετε ὡς ἀληθές; Ποῦ εἶναι; Ἡ Ἱστορία σας ἀρχίζει στὰ 1875. Δέν ἔχετε καμμία διαδοχή. Λοιπὸν –ἢ λυδία λίθος: τὸ Ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα– εἴσθε αἰρετικοί! Ἄνευ ἄλλης συζητήσεως. Εἴσθε αἰρετικοί! Απορρίπτεσθε.»

Πηγαίνομε εἰς τὸ δεύτερον ὄπλον τῆς Ἐκκλησίας· εἶναι ὁ Κανὼν τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ὅπως θὰ ξέρετε, μέ τὸν Κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης ἡ Ἐκκλησία ἐπολέμησε τὰ λεγόμενα ψευδεπίγραφα ἢ νόθα βιβλία. Ἦταν ἐκεῖνα τὰ βιβλία – εὐαγγέλια ἢ ἐπιστολές– πού τὰ ἔγραφαν αἰρετικοὶ ἄνθρωποι, γιὰ νὰ ὑποστηρίξουν αἰρετικὰς θέσεις. Ἡ Ἐκκλησία μαζεύει τὰ δικά της τὰ βιβλία, τὰ μαντρώνει, τὰ στοιχοῖ, τὰ βάζει τρόπον τινά στὴν σειρά, καὶ δημιουργεῖ τὸν λεγόμενον Κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης· καὶ λέγει: «Τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι εἴκοσι ἑπτὰ· οὔτε ἓνα παραπάνω, οὔτε ἓνα παρακάτω. Ἐάν τώρα ἐσύ μοῦ προσάγῃς καὶ μοῦ λέγῃς ἐπιχειρήματα ἀπὸ βιβλία τὰ ὅποια εἶναι ἔξω ἀπὸ τὰ βιβλία τὰ εἴκοσι ἑπτὰ τῆς Καινῆς Διαθήκης, σοῦ λέγω: Αὐτὰ δέν ἔχουν καμμίαν ἰσχύν. Δέν τὰ ἀποδέχομαι· εἶναι αἰρετικά.».

Καὶ τέλος εἶναι τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως ἢ τὸ Σύμβολον τῆς Ἀληθείας, ἢ ὁ Κανὼν τῆς Πίστεως ὅπως ἀλλιῶς ὀνομάζεται –ἔχει ὅλες αὐτές τίς ὀνομασίες–, πού μέ αὐτό ἡ Ἐκκλησία καθώρισε λεπτομερῶς καὶ σαφῶς δογματικὰς θέσεις καὶ ἀληθείας.

Ἐπὶ παραδείγματι, ὅταν προσεβλήθη τὸ δόγμα τῆς Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεάνθρωπος, πού προσεβλήθη ἀπὸ τὸν Ἄρειον, ἡ Ἐκκλησία ἐν Συνόδῳ καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καθώρισε καὶ εἶπε ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ὁμοούσιος μέ τὸν Πατέρα. Αὐτό τὸ εἶπε σὲ μιά διατύπωσι: «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, πατέρα, παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων.

Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα..., πού εἶναι ὁμοούσιος μὲ τὸν Πατέρα...» καὶ λοιπὰ καὶ λοιπὰ.

Ἐδῶ βλέπομε ὅτι καθορίζει ἡ Ἐκκλησία μὲ σαφήνειαν θέσεις δογματικές, θέσεις ἀληθείας τῆς Καινῆς Διαθήκης, τῆς Ἁγίας Γραφῆς, πού προσεβλήθησαν ἀπὸ τοὺς αἰρετικούς. Καὶ ἔτσι σοῦ λέγει: «Πές τό Σύμβολον τῆς Πίστεως, νά δῶ ἂν εἶσαι αἰρετικός ἢ δέν εἶσαι. Ἐάν δέν πιστεύης ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Θεός, τότε βεβαίως δέν θά πῆς τό Σύμβολον τῆς Πίστεως.».

Καί, γιά παράδειγμα, σᾶς λέγω· πῆτε σ' ἓναν Χιλιαστή νά σᾶς πῆ τό Σύμβολον τῆς Πίστεως. Δέν θά σᾶς τό πῆ, γιατί δέν τό πιστεύει. Δέν πιστεύει δηλαδή ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Υἱός τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι ὁμοούσιος· πιστεύει ὅτι εἶναι κτίσμα ὁ Χριστός. Ἀμέσως λοιπόν ἔχετε τήν λυδία λίθο.

Γιά νά καταλάβετε, αὐτό τό κριτήριον δέν εἶναι ἄλλο τί παρά ὅ,τι ἀκριβῶς στοὺς χρυσοχόους μία πέτρα πού λέγεται λυδία λίθος. Ὅταν τοῦ πᾶτε ἐσεῖς τοῦ χρυσοχόου ἓνα χρυσοῦν κόσμημα νά τοῦ τό πωλήσετε καὶ τοῦ λέτε ὅτι εἶναι εἴκοσι τεσσάρων καρατίων, δέν πείθεται ἐκεῖνος ἂν εἶναι εἴκοσι τεσσάρων ἢ εἴκοσι ἢ δεκαοκτώ· δέν πείθεται· παίρνει τό κόσμημά σας, τό τρίβει ἐπάνω σ' αὐτή τήν πέτρα, βάζει ἓνα ὄξυ καὶ βλέπει: σκούριασε; σκοτείνιασε; ἢ ὄχι; Ἐάν σκοτείνιασε, κι ἀπὸ τὸν βαθμὸν σκοτεινιάσματος, κρίνει πόσο χαλκόν ἔχει μέσα ἢ μπροῦντζο, πόσο κασσίτερο ἢ δέν ξέρω τί ἄλλο μπορεῖ νά ἔχη· καὶ σοῦ λέγει: «Δέν εἶναι εἴκοσι τεσσάρων καρατίων· εἶναι τόσο...». Ἐ, λοιπόν, ἡ λυδία λίθος γιά νά κρίνωμε αὐτά πού λέγουν οἱ αἰρετικοὶ εἶναι τό Σύμβολον τῆς Πίστεως.

Φυσικά τό Σύμβολον τῆς Πίστεως, ὅπως εἶναι τό γνωστό μας τό τῆς Νικαίας – αὐτό εἶναι τό παραδεδομένον· ἔχομε καὶ κάποια ἄλλα, ἀρχαιότερα, ἀλλά αὐτό μᾶς εἶναι παραδεδομένον–, ἔχει δώδεκα θέσεις. Φυσικά δέν περιέχει ὅλας τὰς δογματικές θέσεις τοῦ Εὐαγγελίου· ὄχι· ἀλλά μόνον ἐκεῖνες τίς θέσεις πού προσεβλήθησαν μέσα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀπὸ τοὺς αἰρετικούς. Καὶ εἶναι βεβαίως οἱ κυριώτερες θέσεις: ὅπως εἶναι τό δόγμα περὶ Θεοῦ, περὶ Ἁγίας Τριάδος· εἰδικώτερα περὶ Υἱοῦ, περὶ Ἁγίου Πνεύματος, περὶ Πατρὸς· μετὰ περὶ τοῦ Θανάτου τοῦ Χριστοῦ, ἐννοεῖται περὶ τοῦ ἔργου τῆς Σωτηρίας, περὶ τοῦ Θανάτου καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ· ἐν συνεχείᾳ περὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, περὶ Ἐκκλησίας καὶ περὶ αἰωνίου ζωῆς. Ἐν γενικῶ διαγράμματι κλείει ὁλόκληρο τό περιεχόμενον τῆς Πίστεως.

Μέ αὐτά τὰ τρία, τὰ ὅποια εἶναι ὅπλα πανάρχαια τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀγαπητοί μου, ἡ Ἐκκλησία πολεμᾷ τοὺς αἰρετικούς.

Ἡ ἐπάρκεια τῶν ὄπλων τῆς Ἐκκλησίας

Ἀλλά διερωτᾶται κανεὶς: Σήμερα, στήν ἐποχή μας, τὰ ὅπλα αὐτά τῆς Ἐκκλησίας ἰσχύουν διὰ νά ἀντιμετωπισθοῦν οἱ αἱρέσεις;

Ὅταν λέμε νά ἀντιμετωπισθοῦν, ὄχι νά μὴ γίνουν οἱ ἄνθρωποι αἰρετικοί, ἀλλά νά τοὺς ἀποδείξωμε ὅτι αὐτό πού δέχονται εἶναι αἵρεσις. «Δέν μπορεῖς νά μοῦ λές, κύριε Χιλιαστά, ὅτι εἶσαι Ὁρθόδοξος. Δέν μπορεῖς νά μοῦ λές, κύριε Προτεστάντα, ὅτι εἶσαι Ὁρθόδοξος. Μπορεῖς νά εἶσαι ὅ,τι θές νά εἶσαι, μπορεῖς νά κάνης ὅ,τι θές νά

κάνης, ἕτερον ἐκάτερον· δέν δύνασαι ὁμως νά λές ὅτι εἶσαι Ὁρθόδοξος καί νά προσεταιρίζεσαι τήν Ἐκκλησίαν.» Αυτό ἐννοῶ ὅταν λέω μέ τά ὄπλα πού ἔχει ἡ Ἐκκλησία· νά ἀποδεικνύη στά παιδιά της ὅτι ἐκείνη, ἡ ἄλλη διδασκαλία, εἶναι ἕτεροδιδασκαλία, εἶναι ἀλλοτριοδιδασκαλία. Δέν εἶναι δική της· εἶναι ξένη. Ἀντελήφθητε; Μ' αὐτήν τήν ἐννοίαν. Ὅχι βεβαίως νά πᾶμε νά τούς πιάσουμε καί νά τούς ποῦμε «Ἐλᾶτε ἐδῶ· τί κάνετε ἐκεῖ;». Ὅχι μ' αὐτήν τήν ἐννοίαν· γιατί ὁ καθένας δύναται νά πιστεῦη καί νά λήη καί νά κάνη ὅ,τι θέλει.

Ἀλλά σήμερα ὁμως ἡ Ἐκκλησία, μέ τά τρία αὐτά πού ἀντιτάσσει, δύναται πράγματι νά χαρακτηρίσῃ τούς αἰρετικούς;

Τά ὄπλα αὐτά ἰσχύουν, ἀγαπητοί μου, καί θά ἰσχύουν πάντοτε· ὁμως δέν εἶναι πολύ ἐπαρκῆ, καί θά σᾶς ἐξηγήσω γιατί.

Κατ' ἀρχάς εἰς τόν Χιλιασμόν· δυνάμεθα νά ἀντιτάξωμε, ὅπως σᾶς εἶπα, τό Ἐπισκοπικόν ἀξίωμα καί τόν Κανόνα τῆς Ἀληθείας. Θά τούς ποῦμε: «Ποῦ εἶναι ἡ Ἀποστολική σας διαδοχή; Ἐχετε;». Δέν ἔχουν. «Πές μας τό Σύμβολον τῆς Πίστεως.» θά ποῦμε σ' ἕναν Χιλιαστή. Δέν θά μᾶς τό πῆ. Ἀλλά ὁ Κανών τῆς Καινῆς Διαθήκης ἤδη διά τούς Χιλιαστάς, ὅπως δυστυχῶς καί γιά ὄλους τούς αἰρετικούς τῆς ἐποχῆς μας, εἶναι ἀποδεκτός· δηλαδή ὁ Χιλιαστής ἔχει τά εἴκοσι ἐπτὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Δέν ἔχει ἐκεῖνα τά πολλά ἄλλα βιβλία πού εἶχαν κάποτε αἰρετικοί, ὅπως ἦσαν οἱ Γνωστικοί, ἔξω ἀπό τόν Κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ὅλοι σήμερα οἱ αἰρετικοί ἔχουν τά εἴκοσι ἐπτὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης· καί ἔτσι, τρόπον τινά, σάν νά ἀχρηστεύεται τό ὄπλον αὐτό τῆς Ἐκκλησίας, σάν νά ἀκίνητοποιῆται. Ἀλλά κάνουν κάτι ἄλλο· δέχονται μέν τόν Κανόνα, νοθεύουν ὁμως τό περιεχόμενον τῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης· τά ἐρμηνεύουν διαφοροτρόπως. Θά τό δοῦμε στήν συνέχεια.

Σέ ομάδες Προτεσταντικές οἱ ὁποῖες εἶναι Τριαδικές, πού πιστεύουν δηλαδή στό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος –διότι ἔχομε καί Ἀντιτριαδικάς ομάδας Προτεσταντικάς! θά τό ἰδοῦμε κι αὐτό ἀργότερα–, ἐκεῖ μποροῦμε νά ἀντιτάξωμε τό Ἐπισκοπικόν ἀξίωμα.

Θά μᾶς τό πῆ ὁ Προτεστάντης τό Σύμβολον τῆς Πίστεως· δέν θά δυσκολευτῆ. Θά μᾶς τό πῆ· ἂν καί δέχονται καί αὐτοί κατά κάποιον τρόπο τό φιλιόκβε (Filioque), πού ἔχουν οἱ Ρωμαιοκαθολικοί, τό «καί ἐκ τοῦ Υἱοῦ» –αὐτό εἶναι τό φιλιόκβε. Θά μᾶς πῆ ὁμως τό Σύμβολον τῆς Πίστεως· δέν θά δυσκολευθῆ. Ἐχει καί τόν Κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης, καί τά εἴκοσι ἐπτὰ βιβλία. Ἀλλά τόν ἐλέγχουμε –ποῦ;– στό θέμα τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς. Οἱ Προτεστάνται δέν δέχονται τήν Ἱερωσύνη· δέν ἔχουν Ἀποστολική διαδοχή. Δηλαδή δέν εἶναι ἀπαραίτητο κάποιος ὅπως δήποτε καί τά τρία νά μὴν ἔχη· ἔστω καί ἕνα νά μὴν ἔχη ἀπό τά τρία, χαρακτηρίζεται αἰρετικός.

Ἡ Οὐνία

Ἀλλά ἔχομε ὁμως καί κάποιες ομάδες αἰρετικῶν, ὅπως εἶναι ἡ Οὐνία τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν. Οὐνία θά πῆ ἐνωτικότης. Εἶναι λατινική λέξις καί σημαίνει τήν προσπάθεια αὐτῶν νά δημιουργήσουν προσέγκυσι τῶν Ὁρθόδοξων εἰς τούς Ρωμαιοκαθολικούς, ἀφοῦ αὐτοί καθ' ὅλα θά φαίνωνται Ὁρθόδοξοι.

Ἐπί παραδείγματι: Οἱ ἱερεῖς των φοροῦν ράσα ὅπως καί ἡμεῖς. Ἐχουν Τυπικόν εἰς

τήν Ἐκκλησία ὅπως καί ἡμεῖς, τίς Κυριακές καί τίς καθημερινές. Ἔχουνε τά βιβλία τῆς Ἐκκλησίας τά γνωστά: τό Τριώδιο, τήν Παρακλητική, τό Πεντηκοστάριο, τό Ὡρολόγιο,... Ὅλα κανονικά. Τίς Κυριακές, μέ τίς εὐαγγελικές περικοπές, ὅπως τίς ἔχομε κι ἐμεῖς. Ὁ Ὁρθρος, ὁ Ἑσπερινός, ξέρω ἄγώ, ὅλα αὐτά, ἡ Λειτουργία κανονική, τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, σέ ναούς βυζαντινούς,... Ὅλα κανονικά. Σ' ἓνα σημεῖο μόνο διαφέρουν: μνημονεύουν τόν πάπα! Μόνο σ' ἓνα σημεῖο.

Ἡ μέθοδος τοῦ δουρείου ἵππου

Μπαίνεις κι ἐσύ μέσα στήν Ἐκκλησία τους. Βλέπεις ὁ παπάς μέ τά ἄμφιά του κανονικά. Βλέπεις ὁ βυζαντινός ναός ωραῖος. Βλέπεις τά ψαλτήρια ἐκεῖ πέρα μέ τούς ψάλτες, βυζαντινός χορός ωραῖος,... ὅλο τό Τυπικό τῆς Ἐκκλησίας. Ακοῦς τό προβλεπόμενο εὐαγγέλιο, πού εἶναι στό ἡμερολόγιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐπί παραδείγματι, ὅτι σήμερα εἶναι τοῦ Παραλύτου, τό ἀκοῦς κι ἐσύ μέσα εἰς τόν οὐνιτικόν αὐτόν ναόν ὅτι εἶναι τοῦ Παραλύτου τό εὐαγγέλιον. Καί λές: «Αὐτοί εἶναι Ὁρθόδοξοι!». Δέν ὑπάρχει πουθενά καμμία διαφορά, πλήν τῆς μνημονεύσεως τοῦ πάπα.

Καί λέμε τώρα: Ἐδῶ περὶ τίνος πρόκειται;

Πρόκειται περὶ δουρείου ἵππου! Εἶναι αὐτή ἡ μεγάλη πληγή. Αἰῶνες, παρακαλῶ! αἰῶνες δρᾷ ἡ Οὐνία! Ἡ Οὐνία δρᾷ ἀπό τόν καιρό πού ἔγινε τό σχίσμα! Περίπου ὀκτώ αἰῶνες δρᾷ ἡ Οὐνία εἰς βάρος τῆς Ἀνατολῆς ἐκ μέρους τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν!

Ἔχομε ὅμως καί κάποιες ομάδες Προτεσταντῶν, πού καί αὐτές δροῦν κατά τόν τρόπον τῆς Οὐνίας τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν, ὡς δούρειος ἵππος καί αὐτοί. Τά πάντα ἀποδέχονται. Τά πάντα ἀποδέχονται! καί τόν ἐπίσκοπον καί τόν πρεσβύτερον καί τήν θεία Κοινωνία καί τόν ἐκκλησιασμό καί τά πάντα!... ἀλλά εἶναι δούρειος ἵππος.

Ἀντιμετώπισις αὐτῶν τῶν αἰρέσεων

Θά λέγαμε: Σ' αὐτές τίς περιπτώσεις ποῖό θά ἦταν τό μέτρον ἀντιλήψεως καί ἀντιμετωπίσεως αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων;

Βέβαια εἶναι δύσκολο· ὄχι ὅμως καί πάρα πολύ δύσκολο. Γιά ἄκείνους οἱ ὅποιοι μποροῦν νά ἔχουν μίαν γνῶσιν, δέν εἶναι δύσκολο πρᾶγμα· φαίνεται ἀπό πολύ μακρῶ. Φαίνεται, ἀγαπητοί μου, ἀπό πάρα πολύ μακρῶ.

Πέστε μου σᾶς παρακαλῶ μία χρυσή λίρα, ἅμα τήν δώσουμε σ' ἓναν ἄνθρωπο ἀπλοϊκόν, θά μπορῆ νά κρίνῃ ἂν αὐτή εἶναι σκάρτη ἢ ὄχι; ἅμα ὅμως τήν πᾶτε στόν σαράφη, ἐκεῖ στόν ἀργυραμοιβό, ἀμέσως θά τήν ἴδῃ καί θά σοῦ πῆ ἂν εἶναι ἐντάξει ἢ δέν εἶναι ἐντάξει· ξέρει. Ἔτσι λοιπόν κι ἐδῶ· μερικοί ξέρουν, μποροῦν νά διακρίνουν· οἱ πολλοί δέν μποροῦν νά διακρίνουν, καί σοῦ λένε: «Αὐτά ὅλα εἶναι πολύ ἐντάξει.»! Τό λένε γιατί δέν ξέρουν νά διακρίνουν· διότι αὐτός κρύπτεται, καί κρυπτόμενος κάνει τή δουλειά του.

Ὅπως θά δοῦμε καί στήν ἱστορία τοῦ Προτεσταντισμοῦ στήν Ἑλλάδα, ἦταν ἐντελῶς-ἐντελῶς παρακαλῶ ὑποκριτική ἢ τακτική τους, ἀληθινός δούρειος ἵππος.

Νομίζω ότι τότε μόνον θά μπορούσαν νά δώσουνε δείγματα ειλικρινείας, εάν διέλυαν κάθε έκδήλωσί τους. Τί; ξεχωριστές μελέτες Αγίας Γραφής πού μπορεῖ νά κάνουν, ξεχωριστές λατρείες πού μπορεῖ νά κάνουν καί λοιπά. Μόνον τότε θά μπορούσαμε νά πούμε ὅτι τούς ἀποδεχόμεθα πώς εἶναι ειλικρινεῖς· χωρίς νά παύση ὁμως ἡ παρακολούθησίς των!

Λεπτόν πρᾶγμα ἢ αἴρεσις

Εἶναι λεπτό πρᾶγμα, ἀγαπητοί μου, ἢ αἴρεσις. Εἶναι λεπτό πρᾶγμα! Δηλαδή δέν μπορεῖτε νά φανταστήτε πόσο. Γιά νά σᾶς τό δείξω, σᾶς ἀναφέρω μόνο δύο παραδείγματα.

Ὁ μέγας Ἀθανάσιος ἦταν ἡ ψυχή τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ὁ Ἄρειος κατεδικάσθη. Κατόπιν, ἀφοῦ κατεδικάσθη, πηγαίνει εἰς τόν μέγαν Κωνσταντῖνον καί τόν πείθει ὅτι εἶναι Ὁρθόδοξος, ὁμολογῶν ὁ Ἄρειος ὅλας τάς Ὁρθοδόξους θέσεις τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου! Καί τότε ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐφοδιάζει τόν Ἄρειον μέ συστατικήν ἐπιστολήν νά γίνῃ ἀποδεκτός πρὸς κοινήν λατρείαν, λειτουργίαν, διά συλλεΐτουργον εἰς τήν Ἀλεξάνδρεια, ἐκεῖ πού ἦταν ὁ μέγας Ἀθανάσιος. Ὅταν ἔφθασε ὁ Ἄρειος ἐκεῖ, ὁ μέγας Ἀθανάσιος δέν τόν ἐδέχθηκε. «Μά, ἔχω ἀπό τόν αὐτοκράτορα... ἔχω χαρτί!... Ἔχω κάνει ὁμολογία Πίστεως!...». Λέγει ὁ μέγας Ἀθανάσιος: «Εἶσαι ψεύτης! Δέν σέ θέλω· φῦγε ἀπό ἴδω!». Ξέρετε παρακαλῶ τί ἐκόστισε αὐτό εἰς τόν μέγαν Ἀθανάσιον; Ἐξορία! Ἐξορία ἐκόστισε. Καί μόνο μία; ἔξι ἐξορίες ἐκόστισε αὐτή του ἢ στάσις! Γιατί; διότι ὅλοι ἔλεγαν ὅτι ὁ Ἄρειος εἶναι ἐν τάξει τώρα· εἶναι ἐν τάξει! ἀλλά ὁ μέγας Ἀθανάσιος ἔλεγε: «Δέν εἶναι ἐν τάξει· εἶναι ὑποκριτής!».

Νά σᾶς πῶ καί τό ἄλλο. Ὅταν ὁ ἴδιος ὁ Ἄρειος ἦρθε στήν Κωνσταντινούπολι νά συλλειτουργήσῃ μέ τόν Ἀλέξανδρον τόν πατριάρχην, τοῦ ἴσθη συμφορά τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ πατριάρχου· καί ἔλεγε: «Θεέ μου! Θεέ μου!...». Ὅλη νύχτα ξενύχτησε εἰς τόν ναόν κάνοντας προσευχή, λέγοντας: «Θεέ μου, σέ παρακαλῶ!... Χριστέ μου, σέ παρακαλῶ!... Ἄν ἐπιτρέψῃς ὁ Ἄρειος νά λειτουργήσῃ, ἢ νά πεθάνῃ αὐτός ἀπόψε ἢ νά πεθάνω ἐγώ!». Ἦταν σίγουρος ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὅτι ὁ Ἄρειος δέν ἄλλαξε φρόνημα· παρέμενε αἰρετικός, παρά τίς διαβεβαιώσεις καί τίς ὁμολογίες του τίς Ὁρθόδοξες. Καί τό πρωῖ, πηγαίνοντας πανηγυρικά μέ τούς ὀπαδούς του ὁ Ἄρειος πρὸς τόν ναόν, στόν δρόμο πέθανε. Ὁ Θεός ἤκουσε τήν προσευχήν τοῦ πατριάρχου, καί πέθανε ὁ Ἄρειος, γιατί ἦταν ψεύτης, ὑποκριτής, αἰρετικός.

Σᾶς εἶπα αὐτά τά παραδείγματα, γιά νά σᾶς δείξω ὅτι δέν εἶναι πάντοτε εὐκόλο νά διακρίνη κάποιος τήν αἴρεσιν, ἀκόμη κι ἓνας σπουδαῖος ἄνθρωπος· κυρίως ὁμως οἱ εἰδήμονες δύνανται νά διακρίνουν.

Ἡ ἔξαρσις τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Ὅσα μέχρι τώρα ἀναφέραμε, τήν περασμένη φορὰ καί σήμερα, ἀγαπητοί, ὅλα αὐτά ἀποτελοῦν ἓνα γενικό διάγραμμα χαρακτηρισμοῦ καί ἀντιμετωπίσεως κάθε αἰρέσεως, πού τυχόν δύναται νά ἐμφανισθῇ στήν ἐποχή μας. Ὅμως τελευταῖα, ἐκτός

ἀπό τούς Χιλιαστές, ὑπάρχει μία ἑξαρσις αἰρετικῆς δραστηριότητος τοῦ Προτεσταντισμοῦ, χωρίς φυσικά αὐτό νά σημαίνει ὅτι διά πρώτην φορά ἐμφανίζονται εἰς τό προσκήνιον τῆς Ἱστορίας οἱ Προτεστάνται, καί ἰδίως εἰς τόν ἠώρον τῆς Ἑλλάδος ἢ τῆς Ἀνατολῆς. Ἔχουμε μιά ἰδιαίτερα ἑξαρσιν. Ἴσως ποτέ δέν ἔχουμε μιλήσει γιά τόν Προτεσταντισμόν.

Βεβαίως σᾶς εἶπα τήν περασμένη φορά ὅτι ὁ Χιλιασμός, ἂν ἔπρεπε νά τόν χαρακτηρίσωμε, θά λέγαμε ὅτι ἀνήκει στίς ἰουδαϊζουσες αἰρέσεις, δηλαδή ἐκεῖ πού ἔχουμε τό κράμα Χριστιανισμοῦ καί Ἰουδαϊσμοῦ. Αὐτό λέγαμε τήν περασμένη φορά. Εἶναι ἀληθές· αὐτή εἶναι ἡ τελική του μορφή. Ὅμως νά ξέρετε ὅτι ὁ Χιλιασμός ξεκίνησε ὡς αἵρεσις προτεσταντική· ξεκίνησε ἀπό τήν αἵρεσι τῶν Μεθοδιστῶν. Ἐπαναλαμβάνω, ὡς προτεσταντική αἵρεσις! Καί ἐξελίχτηκε. Προσέλαβε στόν δρόμο του πολλά-πολλά στοιχεῖα. Τά προσέλαβε ὅπως ἀκριβῶς κάποτε μία πετρίτσα πού ξεκινάει ἀπό τήν κορυφή ἑνός χιονισμένου βουνοῦ, πού κατά τό κατακλίμα της συμπαρασύρει χιόνι, γίνεται χιονοστιβάς, κι ὅσο κατεβαίνει, τόσο μεγαλώνει καί μεγαλώνει, καί φυσικά, ὅταν φθάσῃ στούς πρόποδες τοῦ βουνοῦ, δέν δύναται νά ἀναγνωρίσῃ κανεῖς εἰς τήν πελωρίαν αὐτή χιονοστιβάδα τήν ἀρχική ἐκείνη πετρίτσα πού γλύστρησε ἀπό τήν κορυφή τοῦ βουνοῦ. Ἔτσι κι ἐδῶ· ξεκίνησε βεβαίως ἀπό προτεσταντική αἵρεσιν ὁ Χιλιασμός, ἀλλά μόνο προτεσταντική αἵρεσις πιά δέν εἶναι εἶναι αὐτό πού χαρακτηρίσαμε· εἶναι ἰουδαϊζουσα αἵρεσις καί ἔχει ὅλα ἐκεῖνα τά χαρακτηριστικά προσβολῆς πού ἐπιθυμοῦν πάντοτε νά ἔχουν ἐναντίον τοῦ Χριστιανισμοῦ οἱ Ἑβραῖοι.

Ἡ ἱστορία τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Ἀλλά τί εἶναι ὁ Προτεσταντισμός;

Θά σᾶς πῶ πολύ σύντομα τήν ἱστορία του. Πάρα πολύ σύντομα. Μπορεῖτε νά βρῆτε βέβαια τήν ἱστορία του σέ πολλά βιβλία, σέ ἐγχειρίδια, καί νά τήν διαβάσετε ἅμα θέλετε.

Τά αἷτια

Ὅπως εἶναι γνωστό, ἡ Δυτική Ἐκκλησία, ὅταν ἀπεσχίσθη ἀπό τήν Ὁρθόδοξον Καθολικήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀνατολῆς, κατεκλίσθη ἀπό πολύ φιλόδοξες καί ἐγωϊστικές θέσεις. Αὐτές οἱ ἐγωϊστικές τῆς θέσεις τήν ἐξώθησαν σέ πλάνες. Μιά πρώτη ἦταν ὅτι ἡ Ρώμη ἔχει τό προβάδισμα· μετά ὅτι ἔχει τό μοναδικόν προνόμιον νά στέκεται πάνω ἀπ' ὅλες τίς Ἐκκλησίες καί νά κυριαρχῇ σ' αὐτές· κατόπιν παρουσίασε κοσμοκρατορικές διαθέσεις, ἐντελῶς ἐπίγειες.

Οἱ Σταυροφορίες, ἐπί παραδείγματι, δέν ἦσαν παρὰ ἓνα πρόσχημα ὅτι δῆθεν πᾶμε νά ἀνακαταλάβουμε τούς Ἁγίους Τόπους, τούς τόπους ἐκείνους πού ὁ Χριστός ἐνεφανίσθη καί ἔδρασε, ἀπέθανε καί ἀνέστη· στήν πραγματικότητα ὅμως αὐτοί οἱ ἄνθρωποι ἤθελαν νά κατακτήσουν, εἶχαν κατακτητικές διαθέσεις. Ἀπόδειξις – ἀπόδειξις!– ὅτι ὅταν περνοῦσαν ἀπό τήν Κωνσταντινούπολι τό 1204, ἐλεηλάτησαν τήν Πόλιν, τήν Κωνσταντινούπολι, σέ βαθμό πού οὔτε οἱ Τοῦρκοι δέν τήν ἐλεηλάτησαν

ἔτσι! Καί ἐκράτησαν μέ μίαν κατοχήν περίπου ὀγδόντα ἐτῶν.

Ἀντιλαμβάνεσθε, ἀγαπητοί μου, ὅτι οἱ διαθέσεις τους κάθε ἄλλο παρά ἀγαθές ἦσαν. Γιατί τί ἦταν ἡ Κωνσταντινούπολις; Χριστιανική ἦταν. Δέν κατήχето ἀπό τούς Πέρσας, τούς Ἀραβας καί δέν ξέρω ἀπό ποιούς, ὥστε νά ποῦμε ὅτι ἤθελαν νά ἐλευθερώσουν καί τήν Κωνσταντινούπολι ἀπό τυχόν Μωαμεθανούς καί ἀπίστους! Εἶναι ὀλοφάνερο δηλαδή ὅτι οἱ διαθέσεις τους ἦταν κατακτητικές.

Ἔτσι λοιπόν σιγά-σιγά, ἀφοῦ ἀπεσχίσθησαν, ἄρχισαν νά δημιουργοῦν καινοτομίες ποικίλες. Αὐτές οἱ καινοτομίες ἦταν ὅπως δήποτε πλάνες. Πολλές! Δέν εἶναι τῆς ὥρας, ἀγαπητοί μου, νά τίς ποῦμε τώρα. Ἐνεκα ὅμως αὐτῶν τῶν ἐγωϊστικῶν θέσεων τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας καί τῶν πλανῶν της, πολλές ψυχές ἄρχισαν νά σκανδαλίζονται πολλοί πιστοί.

Ἡ ἀφορμή

Τήν ἀφορμή γιά τόν Προτεσταντισμό τήν ἔδωσε ἕνας δομηνικανός μοναχός, ὁ Ἰωάννης Τέτσελ. Αὐτός πουλοῦσε συγχωροχάρτια, πουλοῦσε ἀφέσεις εἰς τήν περιοχὴν τῆς Σαξωνίας, στήν Γερμανία. Τότε ἕνας μοναχός καί ἱερεὺς τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ὁ Λούθηρος –ὁ ὁποῖος βεβαίως ὡς ἱερεὺς τῆς Ρώμης μποροῦσε νά ξέρη ἀπό πιό κοντά πολλά πράγματα–, ὅταν εἶδε κι αὐτό πιά, νά πουλοῦν τά χαρτιά αὐτά καί μέ χρήματα νά συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες, ἔ, δέν μπόρεσε νά συγκρατηθῆ πιά· τό ἔφερε αὐτό βαρέως· ἐξανέστη! καί κάθησε καί ἔγραψε μίαν διαμαρτύρησιν, πού ἀπετελεῖτο ἀπό ἔννενήντα πέντε θέσεις. Τήν ἔγραψε στά λατινικά, γιά τήν ἀκρίβειαν, καί μάλιστα τήν ἔδημοσίευσε καί εἰς τόν τύπον, ἂν θέλετε.

Μάλιστα ὑπῆρχε ἡ συνήθεια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, προκειμένου νά προκληθῆ μία θεολογική ἢ πολιτική ἢ κοινωνική συζήτησις, ὁ θέλων νά τήν προκαλέσῃ ἐθυροκόλλει εἰς τήν πόρτα τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ τίς θέσεις του καί τίς ἀπόψεις του, ὥστε γιά ἐκεῖνον πού θά ἤθελε νά τόν ἀντιμετωπίσῃ θά ὠρίζετο μία ὥρα δημοσίας ἐμφανίσεως, καί ἐκεῖ θά ἐγίνετο ἡ συζήτησις. Ἦταν συνήθεια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Τήν συνήθεια αὐτή τήν χρησιμοποιεῖ ὁ Λούθηρος καί θυροκολλεῖ εἰς τήν Βιττεμβέργην, εἰς τόν ναόν τοῦ ἀνακτόρου ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἁγίων Πάντων, στίς 31 Ὀκτωβρίου, παραμονή τῶν Ἁγίων Πάντων, θυροκολλεῖ αὐτήν του τήν διαμαρτύρησι μέ τίς ἔννενήντα πέντε θέσεις ἐναντίον τῶν ἀφέσεων, ἐναντίον τῶν συγχωροχαρτίων.

Ὅταν, ἔνεκα τοῦ πανηγυριοῦ πού ὑπῆρχε, πῆγε ὁ κόσμος νά ἐκκλησιασθῆ, εἶδε, διάβασε αὐτές τίς θέσεις καί ἐνθουσιάστηκε, διότι ἐπί τέλους ἡσθάνετο ὅτι κάποιος μποροῦσε νά μιλήσῃ ἐναντίον αὐτῶν τῶν αὐθαιρεσιῶν καί ἐναντίον αὐτῶν τῶν πλανῶν καί κακοδοξιῶν τῆς Ρώμης. Τότε ὁ λαός αὐτός ἄρχισε νά ἐνθουσιᾷ, καί ἀστραπιαῖα οἱ θέσεις αὐτές τῆς διαμαρτυρήσεως τοῦ Λουθήρου ἐξηπλώθησαν εἰς τήν Γερμανίαν, εἰς τήν Γαλλίαν καί εἰς τήν Ἑλβετίαν μέ μίαν ταχύτητα καταπληκτική.

Ἡ Ρώμη ἀφορίζει τόν Λούθηρο – Ἐναρξίς τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Τότε ἡ Ρώμη βρέθηκε σέ πολύ δύσκολη θέσι, καί ἀντί φυσικά νά ἀναθεωρήσῃ τίς θέσεις της τίς αἰρετικές –διότι ἔάν ἡ Ρώμη ἀναθεώρῃ, ἀγαπητοί μου, τίς αἰρετικές της

θέσεις, τό πρᾶγμα θά ἐτελείωνε ἐκεῖ καί θά σταματοῦσε, πρὸς μεγάλην χαρὰν καί δόξαν τῆς Ἐκκλησίας–, ξέρετε τί ἔκανε ἡ Ρώμη; ἀφώρισε τόν Λούθηρον! Καί ὁ Λούθηρος δημοσιῶς ἔκαψε τόν ἀφορισμόν. Ἀπό ἔκει ἀρχίζει ὁ ἀγών ἐναντίον τῆς Ρώμης. Ὅλα αὐτά ξεκίνησαν στίς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ 1517. Ἀπό ἔκεινη τήν ἡμέρα ξεκινᾷ ἡ Διαμαρτύρησις εἰς τήν Εὐρώπη, κατακτᾷ διαρκῶς περισσότερον καί περισσότερον κόσμον, καί σέ λίγο γίνονται ἑκατομμύρια οἱ Διαμαρτυρόμενοι εἰς τήν Εὐρώπην. Ἔτσι αὐτοί ἄρχισαν ἤδη νά ἐπικρατοῦν.

Κύριοι συνεργάται τοῦ Λουθήρου –σᾶς λέγω πολύ γενικές γραμμές, γιατί ὅλα αὐτά εἶναι πολλά καί δέν θά μᾶς ἦταν αὐτήν τήν στιγμή πολύ χρήσιμα– εἶναι ὁ Καλβίνος καί ὁ Σβίγγλιος. Ἀγωνίζονται μέρα-νύχτα νά ἐπιβάλλουν τίς ἀπόψεις τους. Καί ἀρχίζουν νά διατυπώνουν θέσεις δογματικές, ὄχι βεβαίως πιά μένοντες μόνο στό θέμα τῶν συγχωροχαρτίων, ἀλλά καί ἐπὶ ἄλλων σημείων τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας.

Ἀπορρίπτουν τήν Ἱερὰν Παράδοσιν

Ἔτσι, στή βιασύνῃ τους, ἀπορρίπτουν τήν Ἱερὰν Παράδοσιν, ἡ ὁποία δέν εἶναι τί ἄλλο παρά οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Προσέξτε παρακαλῶ ἡ Ἱερὰ Παράδοσις δέν εἶναι αὐτό πού μαθαίνω ἀπό τόν πατέρα μου καί τή μάνα μου. Τό ὅτι μπορεῖ ὁ πατέρας μου καί ἡ μάνα μου νά μοῦ ποῦν τήν Παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, δέν ὑπάρχει ἀντίρρηση· ἀλλά τό νά μοῦ ποῦν πράγματα πού εἶναι τοῦ λαοῦ πράγματα, δηλαδή θά λέγαμε τῆς λαογραφίας πράγματα, αὐτό δέν εἶναι Παράδοσις. Μήν τά μπερδεύωμε· ὁ Θεός νά φυλάξῃ! Ξέρετε παρακαλῶ τί εἶναι ἡ Παράδοσις; Ἡ Παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι οἱ Ἅγιοι, εἶναι αἱ ἑπτὰ Οἰκουμενικαί Σύνοδοι καί αἱ Τοπικαί Σύνοδοι, τά συγγράμματα τῶν Πατέρων καί οἱ ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Αὐτά ἀποτελοῦν τήν Ἱερὰν Παράδοσιν. Δηλαδή εἶναι ἕνα θέμα κλειστόν –χωρίς νά εἶναι κλειστόν. Χωρίς νά εἶναι κλειστόν! Δηλαδή εἶναι ἕνα κατωχρωμένο, ἕνα ἐπίσημο θέμα· δέν εἶναι τυχαῖο· δέν εἶναι κάτι πού μπορεῖ νά εἶναι παρδαλό καί ν' ἀλλάξῃ χρώματα μέσα στόν λαό, διαδιδόμενο ἀπό στόμα σέ στόμα καί λοιπά. Τό λέγω γιά νά μήν ὑπάρχη παρανόησις.

Ἀπορρίπτουν καί τά Μυστήρια

Ἀπορρίπτει λοιπόν ὁ Λούθηρος τήν Ἱερὰν Παράδοσιν, μέ ὅλα αὐτά πού σᾶς ἀνέφερα, ἀπορρίπτει καί τά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Κρατάει μόνο δύο Μυστήρια: τοῦ Βαπτίσματος καί τῆς θείας Εὐχαριστίας. Δέν ἔδωσε ὅμως τήν μυστηριακή διάστασιν, τήν ὁποίαν ἔχουν τά Μυστήρια αὐτά· δηλαδή δέν ἔδέχετο, ἐπὶ παραδείγματι, ὅτι τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας εἶναι πραγματικά τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά ὅτι ἀπλῶς εἶναι ἡ παρουσία τῆς θείας χάριτος, χωρίς νά εἶναι τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλά κι ἂν ὑποτεθεῖ ἀκόμη ὅτι θά ἔδέχοντο πῶς εἶναι τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἐφ' ὅσον καταργοῦν τό μυστήριον τῆς Ἱερωσύνης, τότε δέν εἶναι δυνατόν νά ἔχουν τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας· διότι δυνάμει τοῦ μυστηρίου τῆς Ἱερωσύνης ἀναδεικνύεται τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Πάλι λοιπόν δέν θά ἦταν Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ· τό ἀντιλαμβάνεσθε. Ἔτσι οὐσιαστικά, ἐνῶ κρατάει τά δύο αὐτά

Μυστήρια, δέν τά δίνει τήν πραγματική τους διάστασι, καί ούσιαστικά καί αὐτά ἀπορρίπτονται. Ούσιαστικά.

Δέν ἀποδέχονται ὅλα τά βιβλία τοῦ Κανόνος τῆς Ἁγίας Γραφῆς

Κρατᾶ μόνον τήν Ἁγίαν Γραφήν ὁ Λούθηρος. Ὅταν λέμε ὅμως ὅτι κρατάει τήν Ἁγία Γραφή, ὄχι ἀκριβῶς. Ἀπό τήν Παλαιά Διαθήκη, τά σαράντα ἑννέα τῆς βιβλία, κόβει τά λεγόμενα δευτεροκανονικά, δέκα τόν ἀριθμόν, καί κρατάει τά τριάντα ἑννέα. Ἀπό δέ τά βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀμφισβητεῖ τήν ἐπιστολήν τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.

Πιστεύουν εἰς τόν ἀπόλυτον προορισμόν

Ἀκόμη πιστεύουν εἰς τόν ἀπόλυτον προορισμόν, στόν ὅποιον βεβαίως πίστευαν καί οἱ Ρωμαιοκαθολικοί· ἀλλά τόν τονίζουν ὅπως ἰδιαίτερος καί ἐξαιρετικῶς, διότι δέχονται ὡς ὄρον τῆς δικαιοσύνης, δηλαδή τῆς σωτηρίας, μόνον τήν πίστιν καί ὄχι καί τά ἔργα. Εἶναι γνωστό ὅτι γιά νά δικαιωθῶ, νά σωθῶ, πρέπει καί νά πιστεύσω ἀλλά καί νά ἐργασθῶ τόν νόμο τοῦ Θεοῦ. Ἐάν ὅμως μείνω μόνο στήν πίστι χωρίς τά ἔργα, τότε βεβαίως δέν δύναμαι νά σωθῶ· ὅπως κι ἂν μείνω μόνο στά ἔργα καί ὄχι στήν πίστι, δέν δύναμαι νά σωθῶ. Αὐτοί λέγουν ὅτι μόνον ἡ πίστις σώζει· τά ἔργα εἶναι ἄχρηστα. Αὐτός εἶναι καί ὁ λόγος διά τόν ὅποιον ἀπορρίπτουν τόν ἅγιον Ἰάκωβο τόν Ἀδελφόθεο· διότι τονίζει ἰδιαίτερος τό θέμα τῶν ἔργων εἰς τήν ἐπιστολήν του.

Ἐρμηνεύουν ὑποκειμενικά τήν Ἁγίαν Γραφήν

Ἀλλά ἐκεῖνο τό ὅποιον εἶναι φοβερόν, φοβερῶτατον, καί μῆ δυνάμενον πλέον νά βοηθήσῃ τούς Προτεστάντας νά ἐπανέλθουν κάποτε εἰς τήν ἀλήθειαν –ποιό εἶναι λέτε;– εἶναι ἡ ὑποκειμενική ἐρμηνεία τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Εἶναι τό χειρότερο ἀπό ὅλα· διότι ἀνοίγεται δρόμος-τρόπος γιά μία φοβερή ἀπομάκρυνσι. Φρικτή –ὄχι φοβερή– φρικτή ἀπομάκρυνσι! Καί αὐτή ἡ Ἱστορία τό ἀπέδειξε, ὅτι ὑπέστησαν, ὑφίστανται καί θά ὑφίστανται αὐτήν τήν διαρκή ἀπομάκρυνσι ἀπό τήν ἀλήθειαν, ἔνεκα αὐτοῦ τοῦ στοιχείου πού εἰσήγαγε ὁ Λούθηρος, τήν ὑποκειμενικήν ἐρμηνείαν τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Ἐπειδή ἡ Ρώμη δέν ἄφηνε εὐκόλα τό Εὐαγγέλιο στά χέρια τοῦ κάθε πιστοῦ, τώρα ὁ Λούθηρος λέγει: «Πάρε τό Εὐαγγέλιο καί μελέτησέ το καί κατάλαβέ το· ὅπως θές κατάλαβέ το.». Ἐνῶ ἡ Ρώμη τότε, ἐπειδή ἐφοβεῖτο τίς αἰρέσεις, ἔλεγε: «Μπορεῖς νά διαβάσῃς τήν Ἁγία Γραφή, ἀλλά πρέπει μαζί σου νά εἶναι καί κάποιος πού νά ξέρη θεολογία. Πρέπει νά εἶναι ὁ ἱερεὺς, πού θά ξέρη θεολογία, γιά νά μὴν ὑπάρξῃ πλάνη.». Σ' αὐτό ἀντιδρῶν ὁ Λούθηρος προχωρεῖ σ' αὐτό πού σᾶς εἶπα.

Πολλαπλασιάζουν τόν πάπαν

Τί συνέπειες εἶχε αὐτό; Ἡ αὐθεντία στή Ρώμη ἦταν ὁ πάπας. Αὐθεντία! Ἀπόλυτος αὐθεντία! Σ' αὐτό ἀντιδρᾶ τώρα ὁ Λούθηρος καί χτυπᾶ τήν Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία, λέγοντας ὅτι ὁ πάπας δέν εἶναι αὐθεντία. Καί τί κάνει;

Χτυπώντας τον πάπα, τον κάθε πιστό τον κάνει έναν μικρό πάπα! Διότι όταν ο καθένας έρμηνεύει την Αγία Γραφή κατά το δοκούν, όπως αυτός νομίζει, θεωρεί έναν αλάθητον· γιατί έτσι την καταλαβαίνει. Σου λέει: «Έτσι το καταλαβαίνω». Και συνεπώς ο κάθε πιστός γίνεται μία αυθεντία, γίνεται ένα αλάθητον, ένας μικρός αλάθητος πάπας. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα· να χτυπήσει έναν αλάθητον, και να δημιουργήσει εκατομμύρια αλαθήτους!

Βλέπετε ότι από τη βάση το πράγμα είναι αληθινή καταστροφή; Για να μη σας πω ότι ο Λούθηρος αρχικά έλεγετο Λούντερ (Luder), το πατρικό του όνομα, του πατέρα του, το επίθετό του. Μαρτίνος Λούντερ. Luder στα γερμανικά θα πη έξωλης. Ο έξωλης –από το ρήμα ὄλλυμι– είναι αυτός που είναι καταστροφέας, ο διαφθορέας. Κι επειδή ήτανε κακόηχο, το άλλαξε. Όπως σήμερα λέμε: ο κύριος Πατσαβούρας... ή κυρία Πατσαβούρα... –τό θηλυκό. Τό να λές «Από ὄδω ή κυρία Πατσαβούρα.» είναι πολύ άσχημο. Έχουμε στην Κηφισιά το όνομα Πατσαβούρας· γι' αυτό σας το είπα αυτό. Είναι κακόηχο· είναι πολύ κακόηχο. Για ν' αλλάξει λοιπόν το όνομά του, έπηρεε το ελληνικό όνομα Ἐλευθέριος, επειδή τότε ήταν η Αναγέννηση και είχαμε τα ελληνικά γράμματα στην Ευρώπη. Και σιγά-σιγά από το Ἐλευθέριος πήρε εκείνο το θήτα και το έβαλε στο όνομά του, το de το άλλαξε σε the, και το έκανε Luther. Δηλαδή το άλλαξε το όνομά του· ενώ το αρχικό ήταν το Luder, που θα πη έξωλης. Και πράγματι είναι καταστροφέας, αληθινός Ἀπολλύων, που λέγει και το βιβλίο της Αποκαλύψεως.

Διαιρούνται διαρκώς

Αλλά ως αποτέλεσμα αυτής της υποκειμενικής έρμηνείας της Αγίας Γραφής έχουμε και το έξη, αγαπητοί μου. Αφού ο καθένας μπορεί να καταλαβαίνει την Αγία Γραφή διαφορετικά από τον άλλον, ἄρχισαν, από την εποχή που θεμελιώθηκε η Διαμαρτύρησης –γιατί Προτεσταντισμός θα πη Διαμαρτύρησης· από το protest–, ἄρχισαν αμέσως και τα κομματιάσματα. Σήμερα στην Ἀμερική έχουμε διακόσια πενήντα κομμάτια του Προτεσταντισμού· και στην Ευρώπη έχουμε μερικές εκατοντάδες κομμάτια του Προτεσταντισμού, με διάθεσι διαρκώς να αυξάνουν. Μόνον εις τους Πεντηκοστιανούς, από την εποχή που ένεφανίσθησαν –στίς αρχές του αιώνα μας– μέχρι σήμερα υπάρχουν ήδη περί τις εξήντα με εβδομήντα διαιρέσεις! δηλαδή κάθε χρόνο περίπου και ένα κομματάσμα. Κάθε χρόνο και ένα κομματάσμα! Είναι επόμενο. Και να φανταστήτε ότι μεταξύ τους πολλές φορές δέν συμφωνούν και φθάνουν να μαλώνουν και να τσακώνονται φοβερά, επειδή δέν συμφωνούν.

Ἀρνοῦνται και το δόγμα της Αγίας Τριάδος!...

Αλλά επειδή διαρκώς ο καθένας καταλαβαίνει όπως καταλαβαίνει, έφθασαν σε τέτοια φθορά και κατάπτωσι, ώστε από τον Λούθηρο φθάνομε εις τον Σβίγγλιον, από τον Σβίγγλιον εις τον Καλβίνον και από τον Καλβίνον εις τους Σοκινιανούς.

Οί Σοκινιανοί –μέ δύο λόγια μόνο– είναι μία αίρεσις που ανεπτύχθη στην Πολωνία, ή οποία είναι αντιτριαδική, δηλαδή δέν δέχεται το δόγμα της Αγίας Τριάδος. Αυτόματως λοιπόν αυτοί οί Προτεστάνται δέν είναι πλέον χριστιανική αίρεσις·

αὐτομάτως φεύγουν τελείως ἀπό τό περιβόλι τοῦ Χριστιανισμοῦ! Διότι ἐκεῖνο τό δόγμα πού χαρακτηρίζει ὡς χριστιανική μίαν αἵρεσι εἶναι τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἐάν δέν δέχεσαι τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος, δέν εἶσαι Χριστιανός. Οἱ Χιλιασταί δέν εἶναι Χριστιανοί. Προσέξτε: ὁ Χιλιασμός δέν εἶναι αἵρεσις χριστιανική! Καί δέν εἶναι αἵρεσις χριστιανική, διότι δέν ἔχει τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος· τό ἀπορρίπτει. Ὁ Χιλιασμός εἶναι κάτι τελείως ἄλλο πρᾶγμα, τελείως ξένο πρᾶγμα. Ὅπως φυσικά καί ὁ Μωαμεθανισμός δέν εἶναι αἵρεσις χριστιανική· εἶναι ἄλλο πρᾶγμα, ἄλλη θρησκεία. Ἔτσι λοιπόν φθάνουν τέτοιες ομάδες νά γίνουν Ἀντιτριαδισταί.

Σᾶς λέγω μόνο γιά τήν ἱστορία, ἀγαπητοί μου, ὅτι πρό μερικῶν ἐτῶν εἶχε γίνει ἕνα συνέδριο στήν Ἀμερική καί ἐκάλεσαν καί Ὁρθόδοξους. Τώρα τό γιατί μπορεῖ οἱ Ὁρθόδοξοι νά πηγαίνουν εἶναι ἄλλη ἱστορία αὐτή. Εἶναι μία ἐποχή κρίσεως· σᾶς τό λέγω εὐλικρινά. Καί παρεκλήθησαν ὅλοι, κανείς νά μήν ἀναφέρῃ τό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, παρά μόνον ὅλοι νά λέγουν ὁ Θεός, διότι ὑπῆρχαν εἰς τό συνέδριο αὐτό Προτεστάνται Ἀντιτριαδισταί!... Εἶναι ἢ δέν εἶναι νά τραβᾶς τά μαλλιά σου!... Καί πῶς δέχεσαι νά μένης σ' ἕνα συνέδριο, χριστιανικό, πού νά σοῦ ἀπαγορεύουν νά πῆς τό ὄνομα Χριστός, ἐπειδή ὑπάρχουν ἐκεῖ Ἀντιτριαδισταί;... Εἶναι φοβερό τό κατάντημα, ἀγαπητοί μου, τῶν Προτεσταντῶν· φοβερό! ἀφοῦ φθάνουν νά ἀρνοῦνται καί τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος!

Προτεσταντική Ἐκκλησία: ἕνας λανθασμένος ὅρος

Ἀλλά ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχει Ἱερωσύνη, δέν ὑπάρχει τό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας· καί ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχει τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας –γιατί αὐτό συνιστᾷ τήν Ἐκκλησία–, δέν ὑπάρχει Ἐκκλησία. Συνεπῶς δέν μποροῦμε νά λέμε Προτεσταντική Ἐκκλησία· εἶναι λάθος. Δέν εἶναι κἄν Ἐκκλησία. Μποροῦμε νά τίς ὀνομάσουμε ἀπλῶς θρησκευτικές κοινότητες χριστιανικῆς ἀποχρώσεως. Τό ἀκούσατε παρακαλῶ; οὔτε κἄν Ἐκκλησία δέν εἶναι ὁ Προτεσταντισμός! Οὔτε κἄν! Καί σᾶς τό ἐξήγησα γιατί: δέν ἔχουν Ἱερωσύνη· κι ἅμα δέν ἔχουν Ἱερωσύνη, δέν ἔχουν τό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας, καί συνεπῶς δέν ἔχουν Ἐκκλησία. Διότι τί εἶναι Ἐκκλησία; Τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἀκοῦστε· τό λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Τί εἶναι Ἐκκλησία; Τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλά αὐτοί δέν ἔχουν τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, διότι δέν ἔχουν τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας· καί δέν τό ἔχουν, γιατί δέν ἔχουν Ἱερωσύνη· ἄρα δέν ὑπάρχει Ἐκκλησία. Σᾶς τό ἀποδεικνύω καθαρά δηλαδή.

Ἡ ἐξάπλωσις τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Ὁ Προτεσταντισμός ὅμως δέν ἔμεινε μόνο στήν Γερμανία· ἐξεδηλώθη ποικιλοτρόπως. Ὁργάνωσε ἱεραποστολές σέ ὅλο τόν κόσμον καί ἄρχισε νά ἀσκῇ προσηλυτισμόν μέ ἕναν ζήλον καταπληκτικόν. Ἀπεδύθη σέ δρόμον ταχύτητος, σέ μαραθώνιον! καί οἱ Προτεστάνται καί οἱ Ρωμαιοκαθολικοί. Στήν Ἀμερική τρέχουν νά διαδώσουν τόν Προτεσταντισμόν καί τόν Ρωμαιοκαθολισμόν· καί οἱ μέν καί οἱ δέ. Τρέχουν στήν Ἀφρική. Καί βλέπετε ἐκεῖ νά ἀγωνίζονται Ρωμαιοκαθολικοί ἱεραπόστολοι καί Προτεστάνται ἱεραπόστολοι. Τρέχουν στήν Ἄπω Ἀνατολή· στήν Κίνα –μέχρι πρότινος, γιατί τώρα ἡ Κίνα τούς ἔδιωξε–, στήν Ἰαπωνία, στάς Ἰνδίας,

όπουδήποτε. Πηγαίνουν στά πέρατα τῆς οἰκουμένης, καί οἱ Ρωμαιοκαθολικοί καί οἱ Προτεστάνται, σ' αὐτόν τόν μαραθώνιο, ποιός θά τρέξει πρῶτος νά διαδώσῃ τήν αἵρεσί του. Ἀλλά ἐπειδή ὁ λόγος περὶ τῶν Προτεσταντῶν, θά μείνω βέβαια εἰς αὐτούς.

Ἡ δρᾶσις τῶν Προτεσταντῶν εἰς τήν Ὁρθόδοξον

Ἀνατολήν

Ἔτσι ἐκινήθησαν λοιπόν οἱ Προτεστάνται, βάζοντας στό σχέδιο τῶν ἱεραποστολῶν των καί τοῦ προσηλυτισμοῦ των καί τόν Ὁρθόδοξον Ἀνατολικόν Χριστιανισμόν, δηλαδή ἡμᾶς. Ἔτσι, ὅταν παγιώθηκαν –τόν 16ον αἰῶνα ξεκίνησαν· σᾶς εἶπα τό 1517– ὅταν παγιώθηκαν, ἤδη ἀρχές τοῦ 17ου αἰῶνος, τέλη τοῦ 16ου αἰῶνος ἀκριβέστερα, κινουῦνται παρακαλῶ ἐναντίον τῆς Ἀνατολῆς. Ὁργανώνουν ἱεραποστολές καί ἔρχονται στήν Ἑλλάδα, στή Μικρά Ἀσία, στή Βουλγαρία, στή Ρωσία, στήν Σερβία, στήν Παλαιστίνη. Τότε δέ, εἶναι γνωστό, ὅλες οἱ χῶρες αὐτές πού σᾶς εἶπα, ἐκτός τῆς Ρωσίας, ἦταν κάτω ἀπό τήν τουρκικήν κατοχήν. Τό καταπληκτικόν εἶναι ὅτι κάτω ἀπό τήν τουρκικήν κατοχήν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δέν ἔπαθε καμμιά ζημία ἀπό τοὺς Προτεστάντας. Μέ κάθε τρόπο προσπαθοῦσαν νά τήν ἐκπορθήσουν, ἀλλά δέν τά κατάφεραν. Δέν παραιτήθηκαν ὅμως· ὅλους τοὺς αἰῶνες, μέ ἐπιμονή, δέν ἔπαυσαν νά στέλνουν διαρκῶς ἱεραποστολές νά ἀλώσουν τήν Ἀνατολήν. Ὅπως κάνει καί ἡ Οὐνία μέχρι σήμερα, μέχρι αὐτή τή στιγμή πού σᾶς ὀμιλῶ, πού ὑπάρχει Οὐνίτης ἀρχιεπίσκοπος στήν Ἀθήνα. Οὐνίτης ἀρχιεπίσκοπος στήν Ἀθήνα! τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν. Φοβερό πρᾶγμα.

Ἀλλά ἡ δρᾶσις των πραγματικά ἀρχίζει –ἀπό πότε λέτε;– ἀπό τήν στιγμή πού ἐλευθερωθήκαμε! Ἔτσι πού νά λέη κανεῖς ὅτι καμμιά φορά μερικά πράγματα σώζονται καλύτερα ὅταν εἶναι θαμμένα. Ὅπως μερικά ἀρχαῖα σώζονται ὅταν εἶναι θαμμένα· μόλις ὅμως τά φέρουν στά μουσεῖα καί τά δοῦν κακοὶ ἄνθρωποι, κλέπται, κλέπτονται καί καταστρέφονται. Ἔτσι κι ἐδῶ, ἡ Ἐκκλησία μας ἦταν ταπεινή καί χωμένη κάτω ἐκεῖ στίς κατακόμβες, στίς χαμηλές ἐκκλησίες· ὅταν ἀνῆλθε ἐπάνω, τότε –ᾶ, τότε...!– σάν λύκοι ἄρπαγες φοβεροὶ καί τρομεροὶ ὤρμησαν ἐπάνω της, ἐναντίον τῆς Ἀνατολῆς! Δηλαδή ἡ δρᾶσις των ἀρχίζει ἀπό τό 1821 κι ἐδῶ, ἰδίως εἰς τόν ἑλληνικόν χῶρον, τήν Μικράν Ἀσίαν καί τήν Παλαιστίνην, δηλαδή στίς χῶρες τῆς Μέσης Ἀνατολῆς.

Ἡ δρᾶσις τῶν Προτεσταντῶν εἰς τήν Ἑλλάδα

Στήν Ἑλλάδα ἦρθαν ὑπό τό πρόσχημα τῆς φιλελληνικότητος. Μερικοὶ ἀπ' αὐτούς ἦταν ὁ Γκίλφορντ –σᾶς λέω καί μερικά ὀνόματα πού ἔδρασαν στήν Ἑλλάδα–, ὁ Κίνγκ, ὁ Χίλλ, ὁ Κόρκ, ὁ Ἄρτλεϋ, ὁ Χέλντερ, ὁ Λήν. Αὐτοὶ ἦρθαν ὡς φιλέλληνες, ἄρχισαν νά ιδρύουν σχολεῖα καί σιγά-σιγά ἄρχισαν νά ἐκδηλώνωνται καί νά χύνουν τό δηλητήριό τους.

Σ' αὐτούς δέ νά προσθέσωμε ἐπί πλέον καί τήν βαυαρικήν βασιλείαν, πού ἦρθε τότε στήν Ἑλλάδα. Ὅταν ἦρθε ὁ Ὄθων, ἔφερε καί τήν αὐλή του. Ἡ αὐλή του ἦτο βαυαρική, δηλαδή ἀπ' τή Γερμανία. Οἱ Βαυαροὶ ἦσαν Προτεστάνται. Καί ἔφθασαν

στην Ελλάδα να κυβερνήσουν τούς Ορθόδοξους Έλληνες Προτεστάνται! –τί εύτυχές γεγονός γι' αυτούς... έβαλαν τόν λύκο νά φυλάξη τά πρόβατα!

Άγαπητοί μου, τέτοια μωρία μᾶς έχει πιάσει, τέτοια μωρία, πού εἶναι ἀδιανόητο πράγμα! Όταν διαβάζουμε αὐτά στην Ἱστορία, τά θεωροῦμε πραγματικά ἀδιανόητα. Καί τό χειρότερο:... Ἄλλο αὐτό πού μπορεῖ νά μοῦ πῆ κάποιος: «Μά, ὁ Ὅθων ἔγινε Ὁρθόδοξος βασιλεύς, ὅπως τό προέβλεπε τό Σύνταγμα.». Ωραῖα, πολύ καλά. Ἡ αὐλή του ὁμως δέν ἔγινε Ὁρθόδοξη. Καί τό χειρότερο: ὑπουργός Παιδείας καί Θρησκευμάτων ἐτέθη ὁ Βαυαρὸς Μάουερ, πού ἦτο Προτεστάντης! Ὑπουργός Παιδείας καί Θρησκευμάτων Προτεστάντης!... Ἔ, πέστε μου σᾶς παρακαλῶ, τί θά ἔκανε αὐτός ὁ ἄνθρωπος; Ἔ, νά τί ἔκανε: ἔκλεισε τά μοναστήρια, περιώρισε ὅ,τι μποροῦσε νά περιορίσει στην Ελλάδα, μέ ἀποτέλεσμα τήν ὑποταγή τῆς Ἐκκλησίας.

Εἶπα γιά τά μοναστήρια. Εἶναι μιά ὁλόκληρη ἱστορία. Θά δοῦμε καί κάτι πού εἶναι σέ μιά ἐγκύκλιο σχετική. Ὅλα αὐτά, ἀγαπητοί μου, ὠδήγησαν σέ μιά κατάκτησι πλέον τῶν ἀρχῶν, τῶν θέσεων-κλειδιῶν μέσα στην Ελλάδα ἐκ μέρους τοῦ Προτεσταντισμοῦ, καί ἀπό τότε δέν μπορεῖ ἡ Ἑλλάς νά σηκώσει κεφάλι. Τό γεγονός ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι δεσμία τῆς Πολιτείας εἶναι ἔργον τῶν Βαυαρῶν, τῶν Προτεσταντῶν· νά ἔχουνε ὑπό τό πέλμα των καί ὑπό τόν ἔλεγχόν των τήν Ἐκκλησία. Ναι, εἶναι ἔργον τῶν Βαυαρῶν, τῶν Προτεσταντῶν ἔργον! Ἀλλά ἐφ' ὅσον πάντοτε ἡ Πολιτεία εἶναι ἐκείνη πού κρατᾶ τήν Ἐκκλησία, τί μπορεῖ νά περιμένη κανείς;

Ἔτσι ἐδόθη καί ἡ χαριστική βολή –ἂν ὑποτεθῆ ὅτι εἶναι αὐτή ἡ χαριστική βολή· γιατί ἐγώ πιστεύω ὅτι καί ἄλλες βολές χαριστικές θά δοθοῦν: Εἶναι τό τελευταῖο ψηφισθέν Σύνταγμα, πού ἀναγνωρίζει ὅλες αὐτές τίς αἰρέσεις, καί δύνανται οἱ αἰρετικοί νά κινοῦνται ἀνέτως, ὅπως καί ἓνας Ὁρθόδοξος Χριστιανός.

Ἐνα μικρό παράδειγμα. Μέ παίρνει μιά δασκάλα στό τηλέφωνο προχθές ἀπό κάπου στή Μακεδονία. «Πάτερ, μοῦ λέει, δροῦν ἐδῶ πέρα οἱ Χιλιασταί· ἔρχονται ἀπό σπίτι σέ σπίτι... καί τά λοιπά. Πέστε μου, τί νά κάνω;». Λέω: «Ἐσύ τί ἔκανες;». Μοῦ λέει: «Πῆγα εἰς τόν Σταθμόν Χωροφυλακῆς καί τούς παρεκάλεσα νά βοηθήσουν νά τούς διώξουμε αὐτούς τούς ἀνθρώπους.». Καί τῆς ἀπαντᾶ ἐκεῖ ὁ ἀστυνόμος: «Τούς προστατεύει τό Σύνταγμα, καί δέν μποροῦμε νά κάνουμε ἀπολύτως τίποτα.». Τότε τῆς εἶπα: «Πάρε παιδιά ἀπό τό σχολεῖο σου νά τούς ἀκολουθοῦν ἀπό πίσω, καί μόλις ἀνοίγη μιά πόρτα πού θά χτυποῦν, νά φωνάζουν στους νοικοκυραίους τοῦ σπιτιοῦ: "Κύριοι, αὐτοί εἶναι αἰρετικοί! εἶναι Χιλιασταί!"». Πλέον ἀναλαμβάνει ὁ λαός νά ὑπερασπίσει τόν ἑαυτό του. Ἀντιλαμβάνεσθε, ἀγαπητοί μου, ὅτι πλέον μᾶς κρατοῦν δεσμίους. Νά τό κατάντημά μας.

Μέτρα τῆς Ἐκκλησίας κατά τοῦ Προτεσταντισμοῦ

Ἀλλά, ἀγαπητοί μου, ἡ Ἐκκλησία τί μέτρα ἔλαβε ἐναντίον τοῦ Προτεσταντισμοῦ;

Ἀπό τῆς ἐμφανίσεώς του κι ἐδῶ, τόν κατεδίκασε μέ ἕξι Τοπικάς Συνόδους, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία εἶναι τῶν Ἱεροσολύμων, τό 1672, ὑπό τόν διάσημον Δοσίθεον, πατριάρχην Ἱεροσολύμων, ὁ ὁποῖος ἔκανε μιά θαυμασία ὁμολογία Πίστεως. Θαυμασία! Ἔμεινε σύμβολον πραγματικά, συμβολικόν μνημεῖον τῆς Ἐκκλησίας. Καί ἐκεῖ πραγματικά κατεδίκασε τόν Προτεσταντισμόν εἰς τās θέσεις του μία πρὸς μία.

Όμοίως είναι και η Σύνοδος της Κωνσταντινουπόλεως του 1836· και από την οποία Σύνοδο, από τας αποφάσεις της, θα σταχυολογήσουμε μερικά αποσπάσματα, για να δώσωμε απάντησι σε μερικά θέματα.

Πρὶν προχωρήσω ὅμως γιὰ νὰ σᾶς πῶ αὐτὰ πού θά διαβάσουμε ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν, τὴν ἐγκύκλιον τῆς Τοπικῆς Συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ 1836, θά ἴθελα νὰ σᾶς τονίσω κάτι. Οἱ ἀποφάσεις μιᾶς Οἰκουμενικῆς Συνόδου παραμένουν κτῆμα τῆς Ἐκκλησίας, μὴ ἀπαλλοτριούμενον ἢ διωρθούμενον, ὡς ἔχον κῦρος καὶ αὐθεντίαν. Δηλαδή ἀπεφάνθη ἡ Ἐκκλησία ἐπὶ ἐνὸς θέματος· δέν ὑπάρχει λόγος πάλι ἡ Ἐκκλησία νὰ ἀποφανθῆ, διότι ἀπλούστατα ὅ,τι εἶπε ἡ Ἐκκλησία, αὐτὸ εἶναι καὶ τίποτε ἄλλο. Δέν ὑπάρχει περίπτωσι ἡ Ἐκκλησία νὰ ἀναιρέσῃ μίαν ἀπόφασίν της σὲ κάποια Σύνοδο. Οἱ ἀποφάσεις τῶν Συνόδων εἶναι ὁροθέσια ἀληθείας· καὶ αἱ Σύνοδοι, Οἰκουμενικαὶ καὶ Τοπικαὶ, εἶναι Σύνοδοι-στῦλοι, πού εἶναι ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐάν τώρα θά μοῦ λέγατε «Γιατί σὲ ἕξι Τοπικὰς Συνόδους νὰ καταδικασθῆ ὁ Προτεσταντισμός, καὶ ὄχι σὲ μία;», θά σᾶς ἀπαντοῦσα: Ἡ Ἐκκλησία ἐπανέρχεται εἰς τὸ αὐτὸ θέμα, ὄχι διότι θέλει νὰ πῆ κάτι ἄλλο, ἀλλὰ ἐάν ἐμφανισθῆ κάτι καινούργιο εἰς τὴν αὐτὴν αἵρεσιν, στηρίζεται ἐπὶ τῆς προηγουμένης Συνόδου καὶ ἀπλῶς ἔρχεται νὰ προσθέσῃ ἢ –προσέξατε!– νὰ ἀνανεώσῃ τὴν καταδίκη. Πάντοτε ὅμως καταδίκη. Πάντοτε! Δέν ὑπάρχει περίπτωσι νὰ ποῦμε ὅτι θά ὑπάρξῃ κάποτε καὶ μία χαριστικὴ θέσις· ποτέ! διότι τότε ἡ Ἐκκλησία θά ἀντιφάσκῃ πρὸς ἑαυτὴν.

Θά σᾶς πῶ ἓνα μικρὸ παράδειγμα. Ἐμφανίζεται ἓνας ὁ ὁποῖος ἀρνεῖται τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς προφανῶς πάσχει ἀπ' τὴν αἵρεσιν τοῦ Ἀρείου. Θά πρέπει ἡ Ἐκκλησία νὰ κἀνῃ πάλι Σύνοδον, ἐάν ὑποτεθῆ ὅτι εἶναι πολλοὶ ἐκεῖνοι πού ἀρνοῦνται, θά πρέπει νὰ κἀνῃ πάλι Σύνοδον διὰ νὰ καταδικάσῃ αὐτούς πού ἀρνοῦνται τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ; Ὁχι προφανῶς. Ἀλλὰ τί; τὸ δεδικασμένον τὸ ἔχει τὸ δεδικασμένον τὸ ἔχει εἰς τὴν Α' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Ἐκεῖ θά παραπέμψῃ· καὶ θά πῆ: «Εἶναι κατατεθειμένη ἡ καταδίκη.». Καὶ βάσει τοῦ δεδικασμένου, θά βγάλῃ τὰ συμπεράσματά της.

Ἐγὼ λοιπόν ὁ ἱερεὺς, πού εἶμαι στὴν ἐνορία μου καὶ εἶμαι ὑπεύθυνος τοῦ ποιμνίου μου, κάθε φορά πού θά ἐμφανίζεται ἓνας αἰρετικός, ἐπὶ ὅλων τῶν τομέων τῶν αἱρέσεων, δέν σημαίνει ὅτι κάθε φορά θά τρέχω νὰ ρωτῶ ἀπλούστατα διότι ἡ ἀλήθεια εἶναι κατατεθειμένη στὴν Ἐκκλησία καὶ οἱ αἰρετικές θέσεις εἶναι δεδικασμένες. Δέν ἔχω παρὰ νὰ ἀνοίγω, ἀγαπητοί μου, τὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ βρίσκω ἐκεῖ μέσα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα λέγει ἡ Ἐκκλησία· καὶ τότε θά λέγω: «Εἶσαι αἰρετικός!». Δέν θά γίνωμαι ἐγὼ Σύνοδος· ἐγὼ ἀπλῶς θά εἶμαι τὸ ἐκτελεστικόν ὄργανον τῆς Συνόδου μέσα στὴν Ἱστορία, ἢ τῶν Συνόδων μέσα στὴν Ἱστορία. Αὐτὸ θά παρακαλέσω νὰ μὴν τό ξεχάσωμε.

Καὶ ἐν προκειμένῳ δέν μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι σήμερον ἂν ἐμφανίζονται Προτεσταντικὲς ομάδες στὸν χῶρον τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ ξαναρχίσωμε νὰ τίς καταδικάζωμε, καὶ μέχρι πού νὰ τίς καταδικάσωμε θά πρέπει νὰ περιμένωμε τί θά πῆ ἡ Σύνοδος. Ὁχι· εἶναι δεδικασμένον! Καὶ σᾶς εἶπα: ὁ Προτεσταντισμός ἔχει καταδικασθῆ ἀπὸ ἕξι Τοπικὰς Συνόδους.

Διαβάστε παρακαλῶ τήν Ἱστορία τοῦ Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, νά δῆτε ἐκεῖ τί σάλος ἔγινε στήν Ἐκκλησία, ἐπειδή-ἐπειδή καί λοιπά αὐτός ἔδειξε κάποια φιλοκαλβινικήν διάθεσιν, φιλοπροτεσταντικήν, μέ ἀποτέλεσμα μία μετέπειτα Σύνοδος νά τόν καθαιρέσῃ· ὅπως ἀναγκάστηκε νά καθαιρέσῃ καί τόν Ὁριγένη, μετά θάνατον –δέν ἔχει σημασία. Καί ὅπως λέγει ἐκεῖ αὐτή ἡ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, «Τόν καθαιρέσαμε, γιά νά μήν ὑπάρχη οὔτε ἡ ὑποψία ὅτι μπορεῖ ἡ Ἐκκλησία νά ἔχη κάποια σχέσι μέ τόν Προτεσταντισμόν.». Διότι προσπάθησαν νά προσεταιρισθοῦν παρακαλῶ τήν Ανατολή οἱ Προτεστάνται, γιά νά στηριχθοῦν. Ναί.

Καί τότε παρακαλῶ, τόν 17ον αἰῶνα, ἔκαναν μία πλαστή ὁμολογία τοῦ Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, ὅτι δῆθεν ἐκεῖνος τήν διετύπωσε, καί ἄρχισαν νά τήν κυκλοφοροῦν στήν Γερμανία, σέ ἑλληνικό καί λατινικό κείμενο. Καί ἔγινε σάλος στήν Ἀνατολή. «Ὁ πατριάρχης Προτεστάντης;!» Καί ἡ Ἐκκλησία –ἀκούσατέ το– τόν ἐρώτησε. Τοῦ λέει: «Εἶσαι Προτεστάντης;». «Ὁχι, λέει. Ὁχι, ὄχι!» Τέλος πάντων. Ἄφησε ὅμως ὑποψίες. Καί μόνο ἔνεκα τῶν ὑποψιῶν, μία μετέπειτα Σύνοδος Κωνσταντινουπόλεως τόν ἀφώρισε ἀπό τήν Ἐκκλησία. «Γιά νά καταλάβετε, ὅπως εἶπε ἐκεῖνη ἡ Σύνοδος, γιά νά καταλάβετε ὅτι ὑπάρχει εὐαισθησία εἰς τήν Ἐκκλησία μας καί δέν δεχόμεθα ποτέ νά ὑπάρχη παρουσία αἰρετικοῦ.» Αὐτό θά ἤθελα νά σᾶς τό πῶ σάν μιά προϋπόθεσι.

Ἡ ἐγκύκλιος τῆς ἐν Κων/πόλει Συνόδου τοῦ 1836 –

Ὁ Μοναχισμός ἀνιχνευτής τῶν αἱρέσεων

Καί τώρα θά ἤθελα νά ἔλθω σέ μία ἀπ' αὐτές τίς ἐγκυκλίους τῶν Συνόδων, χωρίς νά ἔχη σημασία ἂν εἶναι τοῦ 1600 ἢ τοῦ 1700 ἢ τοῦ 1800· δεδικασμένον εἶναι τό θέμα. Μή μου πῆ κάποιος, ξαναλέγω, ὅτι αὐτή ἡ ἐγκύκλιος εἶναι παλιά καί χρειαζόμαστε νεωτέραν· τό ἀνέφερα προηγουμένως.

Δύο ἔχω πού μπορῶ νά σᾶς πῶ: εἶναι αὐτή ἡ ἐγκύκλιος ἀπόφασις τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Τοπικῆς Συνόδου τοῦ 1836 κι αὐτή τῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1891, πού ἐξεδόθη στίς 22 Μαρτίου 1891. Μέ αὐτήν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δέν θά ἀσχοληθῶ· θά ἀσχοληθῶ κυρίως μέ τήν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ὁποία εἶναι ἐκτάκτως-ἐκτάκτως ἐνδιαφέρουσα. Πηγαίνω κατ' εὐθειαν εἰς τό κείμενον, ἀγαπητοί μου. Ἐχω μαζί μου ἐδῶ τό σχετικό βιβλίον καί ἔρχομαι νά σᾶς πῶ μερικά μόνο ἀποσπάσματα, γιά νά ποῦμε μερικές θέσεις πάρα πολύ σπουδαῖες.

Ἀρχικά ὁ τίτλος τῆς ἐγκυκλίου εἶναι ὁ ἐξῆς: «Τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου τοῦ 1836 ἐγκύκλιος, κατά τῶν Διαμαρτυρομένων ἱεραποστόλων.». Σαφῶς.

»Γρηγόριος, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, Οἰκουμενικός Πατριάρχης.

»Ὁ πολυέλεος καί πανοικτίρμων Θεός...» καί λοιπά καί λοιπά. Εἶναι μία ἐγκύκλιος τριάντα πέντε σελίδων αὐτοῦ τοῦ βιβλίου. Τριανταπέντε σελίδων! Εἶναι πάρα πολύ μεγάλη. Θά σταχυολογήσω τρία-τέσσερα-πέντε σημεῖα μικρά, πολύ μικρά, γιά νά σᾶς πῶ μερικά πραγματάκια.

Κατ' ἀρχάς τίθεται τό ἐρώτημα: Ὁ κάθε ἱερεὺς καί ὁ κάθε ποιμὴν καί ὁ κάθε

έντεταλμένος νά φρουρη καί νά ποιμαίνη ψυχάς Ὁρθόδοξους ἔχει τό δικαίωμα νά κινήται ἀπό μόνος του καί νά περιφρουρη τό ποίμνιον;

Βεβαίως! Ἀκοῦστε λοιπόν τώρα. Λέγει ἐδῶ ἡ Σύνοδος:

«Κρίνομεν ἀναγκαῖον τὸ νά γνωστοποιήσωμεν πρὸς πάντας τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον τῆς Ἐκκλησίας, καὶ συγχρόνως ἐν μέρει νά σᾶς παραστήσωμεν τὰς αἰρέσεις, τὰς κακοδοξίας καὶ τὰς ἐπιβουλάς τῶν σημερινῶν αἰρετικῶν, διὰ νά γνωρίσητε πῶς πρέπει νά προφυλάττησθε τὸν τεῦθεν ἀπὸ τὰς ἐνέδρας καὶ παγίδας αὐτῶν· ὅτι ὀφείλομεν νά δώσωμεν φοβερὰν ἀπολογίαὶν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἐὰν ἀμελήσωμεν ἢ ἀδιαφορήσωμεν εἰς πράγματα τόσον οὐσιώδη καὶ τόσον μεγάλα καὶ ὑψηλά.»

Καὶ πρὸς τὸ τέλος τῆς ἐγκυκλίου ἡ Σύνοδος ἀποτείνεται πρὸς τοὺς ἐπισκόπους τοῦ Πατριαρχείου, ὅπου βρίσκονται ἀνά τὴν γῆν, ὥστε ἰδιαίτερος νά λάβουν τὰ μέτρα τους. Ἀποτείνεται τελικὰ καὶ πρὸς τοὺς πιστοὺς καὶ τοὺς λέγει πῶς πρέπει κι αὐτοὶ νά προσέξουν. Συνεπῶς χρέος βαρὺ-βαρύτερον εἶναι νά προσέξωμε πολὺ τό ποίμνιόν μας. Δέν περιμένω νά μοῦ πῆ ἡ προϊσταμένη μου ἀρχὴ ἂν πρέπει νά κινήθῃ ἢ δέν πρέπει νά κινήθῃ· ἐγὼ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ μόνος μου τό καταλαβαίνω, γιατί εἶναι κατατεθειμένα πράγματα. Κατατεθειμένα πράγματα εἶναι! Δέν ὑπάρχει καμμία ἀυθαιρεσία δηλαδή· καμμία ἀπολύτως.

Δεύτερον. Ἀκόμη ἡ ἐγκύκλιος μᾶς δείχνει πῶς σκέπτονται οἱ Προτεστάνται. Θά τρομάξετε, ἀγαπητοί μου, ἅμα τ' ἀκούσετε αὐτό.

«Οἱ σημερινοὶ αἰρετικοί, οἱ ὅποιοι καταπολεμοῦσι καὶ διαφθείρουσι τὴν ἱερὰν ἡμῶν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν δολερῶς καὶ ὑπούλως, εἶναι μαθηταὶ καὶ ὀπαδοὶ τοῦ Λουθήρου, τοῦ Σβιγγλίου καὶ Καλβίνου, τῶν Σοκίνων –εἶναι οἱ Σοκινιανοί, πού σᾶς ἀνέφερα προηγουμένως, στήν Πολωνία– καὶ ἄλλων πολλῶν τοιούτων αἰρετικῶν. Ὁ πρόβλος –γράφουν αὐτοὶ τώρα· εἶναι δικό τους· εἶναι ἓνα ἀπόσπασμα, πού ἡ Σύνοδος τό παίρνει ἀπ' αὐτούς– Ὁ πρόβλος καὶ διδάσκαλος τούτων, ὁ Λούθηρος, καθὼς καυχῶνται τῶν Σοκίνων οἱ μαθηταί, κατηδάφισε τὴν στέγην τῆς Βαβυλῶνος, ὁ ἀκόλουθος τούτων Καλβίνος ἔρριψε τὰ τεῖχη της, ἀλλ' οἱ Σοκίνοι ἀνέσκαψαν καὶ αὐτὰ τὰ θεμέλια.» Σᾶς εἶπα ὅτι οἱ Σοκίνοι εἶναι Ἀντιτριαδισταί· δέν δέχονται οὔτε κἂν τὸν Τριαδικόν Θεόν! «Καὶ Βαβυλῶνα, συνεχίζει νά λέγη ἡ ἐγκύκλιος, Καὶ Βαβυλῶνα ἐνταῦθα ἐννοοῦσι τὴν ἡμετέραν ἀκράδαντον Ἐκκλησίαν καὶ τὰς Ἀποστολικὰς αὐτῆς Παραδόσεις καὶ Ἱεροπραξίας.»

Δηλαδή ἀκούσατε πῶς λέγουν τὴν Ἐκκλησίαν;... Βαβυλῶνα! Θά σᾶς τό πῶ αὐτό τὴν ἐρχομένη φορὰ, σαφέστερο καὶ ἀκριβέστερο. Θά τό δῆτε αὐτό. «Βαβυλῶνα» ἡ Ἐκκλησία!... Καὶ ὅτι ὁ Λούθηρος ἔβγαλε τὴν σκεπὴ της, ὁ Καλβίνος γκρέμισε τὰ τεῖχη καὶ οἱ Σοκίνοι κατέσκαψαν τὰ θεμέλιά της! Φοβερό πρᾶγμα αὐτό!... Καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι μετὰ θά ῥθοῦν νά μᾶς παρουσιάσουν... τί; νά μᾶς ποῦν... τί; Νά συνεργασθοῦμε;... Νά μᾶς ἀνοίξουν τὰ μάτια;... Νά μᾶς φωτίσουν;... Τί; Ὁ Θεός νά μᾶς φυλάξῃ.

Ἀκόμη· δείχνει τὰ μέσα καὶ τό σχῆμα πού χρησιμοποιοῦν καὶ λαμβάνουν:

«Περὶ τῶν σημερινῶν αἰρετικῶν καὶ τῶν ἐπιβουλῶν αὐτῶν, οἱ σημερινοὶ αἰρετικοί», δηλαδή οἱ αἰρετικοὶ τοῦ 1836, «ὀμόφρονες ὄντες ὀπαδοὶ καὶ ζηλωταὶ κατὰ πάντα τούτων τῶν εἰρημένων αἰρεσιαρχῶν, τῶν ὁποίων καὶ τὸ ὄνομα φέρουσιν,

ονομαζόμενοι Λουθηροκαλβίνοι γενικωτέρως, ἐπεχειρήθησαν τώρα ἐν ἐσχάτοις καιροῖς μὲ ὅλους τοὺς τρόπους καὶ ὅλα τὰ μέσα νὰ χύσωσι τὸν φαρμακερὸν ἰὸν», θὰ πῆ δηλητήριο, «τῶν διαφόρων τούτων αἱρέσεων εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν Ὁρθοδόξων, νὰ μολύνωσι τὴν ἀμώμητον ἡμῶν Πίστιν καὶ νὰ κατασπαράξωσι τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ. Καὶ διὰ νὰ ἐκτελέσωσι ταῦτα ῥαδίως», εὐκόλως δηλαδή, «λαμβάνουσι διάφορα σχήματα. Προσποιοῦνται φιλανθρωπίαν, κηρύττουσι φωτισμόν, ἐπαγγέλλονται σοφίαν καὶ παιδείαν καὶ ὑπόσχονται πανταχοῦ τὰς μεγαλυτέρας εὐεργεσίας. Δαπανῶσι πολλὰ πρὸς τύπωσιν βιβλιαρίων, πεπληρωμένων ἀπὸ ταύτας τὰς διαφόρους βλασφημίας των, πολεμούντων πότε μὲν πλαγίως, πότε δὲ κατ' εὐθειαν τὰ οὐράνια δόγματα καὶ διδάγματα, παραδόσεις καὶ ἔθιμα τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν ἀγίας Ἐκκλησίας. Χαρίζουσι ταῦτα ἢ τὰ πωλῶσι διὰ σμικρωτάτης τιμῆς, λόγῳ μὲν εὐεργεσίας, ἔργῳ δὲ βλάβης, διὰ νὰ ἐμφυτεύσωσιν εἰς τὰς καρδίας τῶν Ὁρθοδόξων, καὶ μάλιστα τῶν ἀπαλῶν παιδῶν, τὰς παρανόμους αὐτῶν βλασφημίας.»

Κατόπιν οἱ Προτεστάνται στρέφονται –ὦ, πρὸς τὰ πού στρέφονται...!– στρέφονται ἐναντίον τοῦ Μοναχισμοῦ! Χμ! Γιατί στρέφονται ἐναντίον τοῦ Μοναχισμοῦ; διότι τοὺς ἀποκαλύπτουν οἱ μοναχοί. Ἡ ἱστορία τοῦ Μοναχισμοῦ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρακαλῶ, ἀγαπητοί μου, παρά οἱ ἀποκαλύψεις τῶν αἱρέσεων, ἢ ἀποκάλυψις τῶν βαθέων τοῦ Σατανᾶ! Ὅποια αἵρεσις ἔλθῃ ἢ παρουσιασθῇ, ὁ Μοναχισμὸς τὴν ἀνιχνεύει. Αὐτὸς ὁ Μοναχισμὸς, πού εἶναι στάς ἐρήμους, πού εἶναι στά βουνά· αὐτοὶ πού εἶναι ἀπομεμακρυσμένοι, αὐτοὶ ἀνιχνεύουν. Ὀλόκληρη ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία μας εἶναι ἱστορία ἀνιχνεύσεως τῶν αἱρέσεων ἐκ μέρους τοῦ Μοναχισμοῦ. Ἐπόμενον λοιπὸν εἶναι οἱ αἱρετικοὶ νὰ βλέπουν τὸν Μοναχισμὸν μὲ τὸ χειρότερο μάτι. Γι' αὐτὸ ἰδιαίτερος στρέφονται ἐναντίον τοῦ Μοναχισμοῦ· νὰ τὸν ἐξευτελίσουν ὅσο μποροῦν περισσότερο, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ προσβάλλουν τὴν Ἐκκλησίαν· διότι ὁ προμαχὼν τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Μοναχισμὸς.

Ἐφθασε κάποιος –καὶ κληρικὸς μάλιστα!– νὰ μοῦ πῆ: «Κι ἐσεῖς τί ἀνακατεύεσθε μ' ἐκεῖνα πού γίνονται εἰς τὴν πόλιν; Τί σᾶς ἐνδιαφέρει ἐσᾶς;». Σάν νὰ εἶναι παρακαλῶ ἡ Ἐκκλησία μας μόνο ἓνα μοναστήρι, καὶ νὰ μὴν μᾶς νοιάζῃ τίποτα ἄλλο! Ὁ μέγας Βασίλειος, ἀγαπητοί μου, ἦταν οἰκουμενικὸς Πατὴρ· τὸν ἐνδιέφερε τί γίνεται σ' ὀλόκληρη τὴν οἰκουμένη. Μπορεῖ τὸ σῶμα νὰ λέῃ «Μέ πονάει τὸ κεφάλι; θὰ πάρω μιά ἀσπιρίνη. Μέ πονάει τὸ νύχι; δὲν μ' ἐνδιαφέρει, γιατί εἶναι νύχι.»! Τὸ λέει αὐτὸ ποτέ κανένας;! Δυνάμεθα νὰ ποῦμε ὅτι ἐγὼ θὰ μείνω στὴν ἐνορία μου, θὰ μείνω στό μοναστήρι μου, θὰ μείνω στό σπιτάκι μου, καὶ δὲν μ' ἐνδιαφέρει τί γίνεται παρακάτω;! Εἶναι ὀρθόν αὐτό;! εἶναι χριστιανικόν αὐτό;! Καὶ τοῦ ἀπαντῶ: «Γι' αὐτὸ εἴμαστε ἐκεῖ πάνω: νὰ βλέπουμε ἐκεῖνα πού εἶναι χαμηλά καὶ νὰ ἀφυπνίζουμε ἐκείνους πού κοιμῶνται μέσα εἰς τὴν πόλιν.». Αὐτὸ ἀπάντησα.

Λοιπὸν ἀκοῦστε παρακαλῶ τί λέγει ἡ ἐγκύκλιος τῆς Συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως: «Ταῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ μετεχειρίσθησαν –οἱ αἱρετικοί, οἱ Προτεστάνται– καὶ μεταχειρίζονται οἱ σημερινοὶ αἱρετικοί, διὰ νὰ μολύνωσι τὴν ἡμετέραν Θρησκείαν καὶ νὰ διαφθείρωσι τὸ ἡμέτερον Ἔθνος, καὶ πρὸς εὐκόλον κατόρθωσιν τῶν κακοβούλων αὐτῶν σκοπῶν ἐκχέουσι τὸν ἰὸν τῆς ἰοβόλου αὐτῶν ψυχῆς διὰ τοσοῦτων φλυαριῶν κατὰ τοῦ ἀτενῶς ἐπαγρυπνοῦντος, φυλάσσοντος τὴν Ὁρθόδοξον ποίμνην καὶ μόνου δυναμένου ἀντιστῆναι καὶ ἀνατρέψαι τὰ τούτων πονηρὰ σχέδια

Μοναχικοῦ Τάγματος, ἐκσφενδονίζοντες μὲ φορὰν δριμυτάτην λόγων ἀλόγων τὴν παντελῆ καταστροφὴν τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ Συστήματος. Ἀλλὰ γνώτωσαν οἱ παραλελογισμένοι λουθηροκαλβινόφρονες ἀπόστολοι ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ Τάγματος –τοῦ Μοναχικοῦ– καὶ μέχρι τοῦ νῦν», καὶ μέχρι τώρα, «εἰσὶν οἱ ὀρθοτομοῦντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας καὶ ὀδηγοῦντες τὴν Ὁρθόδοξον νεολαίαν, διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν, εἰς τὸ ἱερὸν δόγμα καὶ εἰς τὴν ὀρθὴν ἠθικὴν.

»Τὸ Τάγμα αὐτὸ οὔτε ἐμόλυνε ποτέ, κατὰ τοὺς παραλογισμοὺς τῶν ἐναντίον αὐτῶν κακοφρόνων, τὴν ὀρατὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ’ ἀείποτε ἐλάμπρυνεν, ἐδόξασεν, ἐκράτεινε καὶ ἐστερέωσεν αὐτὴν καὶ διὰ τοῦ πνευματικοῦ βίου καὶ διὰ τῶν δογματικῶν συγγραμμάτων καὶ ἠθικῶν. Αὐτὸ συνεκρότησε τὰς κατὰ καιροὺς συστάσας Οἰκουμενικὰς καὶ Τοπικὰς Συνόδους. Αὐτὸ –τό Μοναχικόν Τάγμα– διετήρησεν ἀκριβῶς τοὺς ἱεροὺς Κανόνας, οἵτινες καὶ τὸ δόγμα εὐσεβῶς ὀρθοτομοῦσι καὶ τὰ ἦθη τῶν Χριστιανῶν ῥυθμίζουσι καὶ εἰς τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν ὀδηγοῦσι. Αὐτὸ ἀπ’ ἀρχῆς ἀντέστη καὶ κατεπολέμησε καί, τῇ πανσθενῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου, κατεπάλαισε τὰ διάφορα συστήματα τῶν ἑλληνιστῶν καὶ τοὺς κακοδόξους αἰρεσιάρχας. Αὐτό, τέλος πάντων, ἤδη πολεμῆ καὶ ὑμᾶς τοὺς ἐπ’ ἐσχάτων τῶν χρόνων ἐκ τῶν κευθμώνων τοῦ ἄδου καὶ τοῦ βυθοῦ τοῦ βορείου ὠκεανοῦ ἀναφανέντας σατανικοὺς αἰρεσιάρχας, διὰ νὰ παύσητε διαταράττοντες τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν αὐτὸ τὸ Μοναχικόν Σύστημα ἐφύλαξε μέχρι τοῦδε, καί, τῇ παναλκῇ δυνάμει τοῦ παντουργοῦ Θεοῦ, θέλει φυλάξῃ μέχρι συντελείας.»

Νὰ ποιὰ εἶναι ἡ θέσις τοῦ Μοναχισμοῦ ἐναντίον τῶν αἰρετικῶν. Αὐτὰ ἦταν ἀπὸ τὴν ἐπίσημον ἐγκύκλιον τῆς Συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ 1836.

Ἀκόμη –θά τό φαντασθῆτε παρακαλῶ; θά τό φαντασθῆτε;... καί ὅμως εἶναι ἀληθές– ἀκόμη προσπαθοῦν νὰ προσεταιρισθοῦν καί τόν κληρὸν! Καί ἰδοῦ.

«Τὰ πράγματα αὐτὰ ἀπέδειξαν ὅτι ἄλλο καλὸν δὲν προεξενήθη ἐκ τούτων τῶν βιβλίων εἰς τοὺς ὁμογενεῖς, εἰ μὴ ἡ ψυχρότης τῆς πίστεως, ἡ ἀδιαφορία περὶ τὰ θρησκευτικὰ, ἡ διαφθορὰ τῶν ἠθῶν. Αὐτοὶ –οἱ Προτεστάνται– ἐμηχανεύθησαν κατ’ ἀρχάς, πρὶν εἰσεῖτι γνωσθῶσιν οἱ δολεροὶ τῶν σκοποῖ –κι αὐτό στήν Ἑλλάδα παρακαλῶ– νὰ μεταχειρισθῶσι τινὰς εὐνοπολήπτους», δηλαδή σπουδαίους ἀνθρώπους, μέ ὑπόληψι, «τῶν ἐκ τοῦ κλήρου εἰς αὐτὰ ταῦτα, διὰ νὰ καλύψωσιν ἔτι μᾶλλον τοὺς δόλους των.»

Ἀκούσατε;... προσεταιρίζονται καί τόν κληρὸν, γιὰ νὰ καλύψουν τοὺς δόλους των! Τί τό παράξενον; Τό ἀκούσατε παρακαλῶ;... προσεταιρίζονται καί τοὺς κληρικούς, γιὰ νὰ καλύψουν τοὺς δόλους των οἱ αἰρετικοί, οἱ Προτεστάνται!... Δέν τά λέγω ἐγώ· τά λέγει ἡ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ στάσις μας ἀπέναντι στοὺς ποικίλους αἰρετικούς

Καί, τέλος: Ποιὰ στάσι πρέπει νὰ πάρωμε ἀπέναντι σέ ὅλους αὐτούς;

Ἀκοῦστε: «Ὅθεν καὶ διὰ τῆς παρουσίας Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Συνοδικῆς ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς, γνωστοποιοῦμεν τοῖς ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξοις ὅτι, μὴ ἀνεχόμενοι

τουντεῦθεν τῶν τοιούτων τῆς καθ' ἡμᾶς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ἀποστατῶν, ἀφεύκτως θέλομεν μεταχειρισθῆ ὅλα τὰ μέσα, σκοπὸν τιθέμενοι ἵνα διορθώσωμεν καὶ ἀνακαλέσωμεν εἰς τὴν εὐθεϊαν ὁδὸν τοὺς τοιούτους πεπλανημένους ἢ ὡς μέλη σεσηπότα», σάπια, «νὰ ἀποκόψωμεν, ἀποβάλλοντες αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ὀλομέλειαν τῶν πιστῶν. Ἡ θά μετανοήσης καὶ θά ῥθῆς ἐδῶ μπροστά στὴν Ἐκκλησία καὶ θά κόψης ὅλα σου τὰ τερτίπια, ἐκεῖνα πού κάνεις, παρεκκλησιαστικά καὶ παρασυναγωγικά, ἢ θά ἀποκοπῆς σάν σάπιο μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Δέν τό λέγω ἐγώ· τό λέγει ἡ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Καὶ ὁ ἐπίλογος: «Ταῦτα πάντα λοιπόν, ὡς ἀναγκαῖα τε καὶ σωτήρια –ἀναγκαῖα καὶ σωτήρια!–, τῇ κοινῇ γνώμῃ τῶν μακαριωτάτων πατριαρχῶν, ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν τῆς ἡμῶν μετριότητος, τοῦ τε ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Ἰεροθέου, τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Μεθοδίου, τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Ἀθανασίου –καὶ τοῦ Γρηγορίου, πού ἦτο τότε Κωνσταντινουπόλεως– καὶ τῶν λοιπῶν ἀγίων πατριαρχῶν, προκατόχων ἡμῶν, καὶ τῆς περὶ ἡμᾶς τῶν ἀρχιερέων ἱερᾶς ἀδελφότητος, ἐγκριθέντα, ἀπεφάνθη συνοδικῶς.». Ἐνεκρίθησαν ἀπ' ὅλους αὐτοὺς, δηλαδή ἀπ' ὅλα τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς. Ἐνέκριναν οἱ πατριάρχαι καὶ ἀπεφάνθησαν συνοδικῶς καὶ τώρα ὑπογράφουν. Αὐτός εἶναι ὁ ἐπίλογος, ἀγαπητοί μου, αὐτῆς τῆς ἐγκυκλίου ἐναντίον τῶν Προτεσταντῶν.

Τί θά ἐλέγαμε λοιπόν γιά ὅλα αὐτά;

Υπάρχει τό δεδικασμένον. Υπάρχει. Ἀλλά ἐπειδὴ βλέπω δημοσιεύσεις στὴν ἐφημερίδα, βλέπω ἀναγγελίες, βλέπω τοῦτα-ἐκεῖνα, πού καλοῦν τοὺς Χριστιανούς μας νὰ πᾶνε εἰς τοὺς τόπους των, γιά νὰ τοὺς παρασύρουν οἱ Προτεστάνται μέ τίς ποικίλες ὀνομασίες τους, πού θά σᾶς πῶ καὶ τὴν ἐρχομένη φορὰ, ὀφείλομε, ἀγαπητοί μου, νὰ εἰδοποιήσωμε.

Τό θέμα δέν ἐξηντλήθη. Νά μέ συγχωρέσετε πού κράτησα παραπάνω τὴν ὀμιλία· ἀλλά ἦταν ἀνάγκη νὰ γίνῃ αὐτό. Καὶ θά συνεχίσω τὴν ἐρχομένη φορὰ, νὰ σᾶς πῶ λεπτομέρειες καὶ εἰδικώτερα σημεῖα ἐπάνω εἰς τὰ θέματα τῶν Προτεσταντῶν, πού δροῦν καὶ ἐνεργοῦν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν γειτονία μας. Γί' αὐτό θά παρακαλέσω, οὐδεὶς μὴν λείψῃ· ὅλοι παρόντες· γιά νὰ κατατοπισθοῦμε καὶ νὰ βοηθήσωμε καὶ τοὺς ἀπόντας, ὥστε νὰ γλυτώσουμε ἀπὸ τίς ἀρπάγες αὐτές τοῦ Ἄδου καὶ τῆς φθορᾶς.

Ὁ Θεός νὰ σᾶς εὐλογῇ.

Κυριακή, 27-5-1979